

Agenda 2030 – underlag för genomförande

Ett regeringsuppdrag

Camilla Andersson, Peter Blombäck, Lisbeth Bondeson,
Thorsten Celander, Jimmy Lundblad

© Skogsstyrelsen, augusti 2016

Författare

Camilla Andersson
Peter Blombäck
Lisbeth Bondeson
Thorsten Celanders
Jimmy Lundblad

Upplaga

Finns endast som pdf-fil för egen utskrift

Best nr

1609

Skogsstyrelsens böcker och broschyrer
551 83 Jönköping

Innehåll

Förord	5
Sammanfattning	6
1. Mål och delmål där verksamheten har störst inverkan nationellt	8
1.1 Mål där verksamheten har störst inverkan	8
1.2 Övriga delmål där verksamheten har störst inverkan	9
2. Verksamhet med störst inverkan internationellt	12
2.1 Mål där verksamheten har störst inverkan	12
2.2 Övriga delmål där verksamheten har störst inverkan	14
3. Agenda 2030 i förhållande till miljökvalitetsmålet Levande skogar	15
4. Behov av ytterligare verksamhet (insatser)	16
5. Analys av hur mål och delmål kan kopplas till Skogsstyrelsens styrmodell och ledningsprocesser	19
Litteratur/källförteckning	22
Bilagor	
Bilaga 1 Mål och delmål som Skogsstyrelsens verksamhet har störst inverkan på	24
Bilaga 2 Mål och delmål i Agenda 2030 i förhållande till miljökvalitetsmålet Levande skogar	28
Bilaga 3 Översiktlig beskrivning av Skogsstyrelsens verksamhet	33
Bilaga 4 Agenda 2030 Mål för hållbar utveckling – lista med mål och delmål	35

Förord

Detta meddelande utgör Skogsstyrelsens redovisning av det uppdrag till statliga myndigheter att bidra med underlag för Sveriges genomförande av Agenda 2030 som regeringen beslutade om i april 2016.

Skogsfrågorna kommer att vara viktiga i genomförandet av Agendan och det finns starka kopplingar till Skogsstyrelsens ansvarsområde. I vår verksamhetsstrategi är en av målbilderna: ”Skogen för ett hållbart samhälle – Skogsstyrelsen som sektorsmyndighet” och i beskrivningen av den trycker vi på att ”Vi är drivande för en hållbar samhällsutveckling med skogen som grund”. Ett steg för att åstadkomma detta är att vi avser att utveckla hur vi tolkar hållbarhetsbegreppet och kommunicerar vad som leder i önskad riktning.

Jag vill särskilt lyfta fram två aspekter från arbetet med detta uppdrag. Det har lagt en bra grund för fortsatt kommunikation i sektorn och utveckling av skogens bidrag till bioekonomin. Det har dessutom fått oss att se bredare på hur skogen och vår verksamhet kan medverka till en hållbar samhällsutveckling, såväl nationellt som globalt.

Jönköping i augusti 2016

Herman Sundqvist
Generaldirektör

Sammanfattning

Detta meddelande utgör Skogsstyrelsens redovisning av regeringens uppdrag till statliga myndigheter att bidra med underlag för Sveriges genomförande av Agenda 2030. Skogsstyrelsen ser starka kopplingar mellan agendan och vår verksamhet. Vi ser att agendan kan ge ökad motivation för arbetet med att uppnå de skogs- och miljöpolitiska målen men även synliggöra kopplingar till andra samhällsmål. Agenda 2030 för hållbar utveckling tydliggör också att många samhällsutmaningar kommer att kräva ett betydligt mer holistiskt arbetssätt och ökade behov av tvärssektoriella angreppssätt.

Skogsstyrelsen bedömer att verksamheten har störst inverkan på målen om att *Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt* (mål 5), *Säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla* (mål 7), *Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster* (mål 12), *Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser* (mål 13) samt *Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstöringen samt hejda förlusten av biologisk mångfald* (mål 15). Vi bedömer därutöver att vår verksamhet har stor inverkan på ett antal delmål inom flera andra mål. Agendan berör alla delar av verksamheten där bland annat rådgivning, tillsyn, policyutveckling och geodataförsörjning kan nämnas.

I vår instruktion framgår att Skogsstyrelsen ska ”inom ramen för den egna verksamheten, och i samarbete med andra aktörer, bidra till genomförandet av Sveriges politik för global utveckling”. Skogsstyrelsen medverkar aktivt med expertstöd och underlag till regeringen och andra organisationer i flera internationella processer på olika nivåer utifrån våra ansvarsområden och expertkompetens.

En kartläggning har gjorts av hur mål och delmål i agendan förhåller sig till miljökvalitetsmålet Levande skogar och till generationsmålet. Kartläggningen visar att de mål och delmål som tas upp bilagan även är mål och delmål som vår verksamhet har störst inverkan på. Detta är i sig naturligt då de skogspolitiska målen består av ett produktionsmål och ett miljömål samtidigt som Skogsstyrelsen även har till uppgift att ”verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljökvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås...”.

Vi har även påbörjat ett arbete kring hur agendan kan integreras i Skogsstyrelsens ledning och styrning. Vårt fortsatta arbete består bland annat i att implementera Agenda 2030 i vårt strategiarbete för att i nästa steg i årsplaneringen ha åtgärder som kopplar till Agenda 2030. På så sätt tydliggörs en röd tråd från strategisk till den operativa nivå. Detta tillsammans med andra aktiviteter kommer också att göra Agenda 2030 känd i organisationen vilket vi ser som viktigt.

Angående behov av ytterligare åtgärder för att uppfylla agendan har vi valt att lyfta fram de åtgärder som vi ser som mest angelägna samt utifrån behov som framkommit även i andra sammanhang. För närvarande pågår också arbetet med ett nationellt skogsprogram

---

(NSP) och de åtgärder som blir resultatet av denna dialogprocess kommer att ha många kopplingar till agendans mål och delmål. Arbetet med skogens ekosystemtjänster och de nya ramverk som växer fram kring detta koncept behöver utvecklas avseende exempelvis kartläggning och bedömning/värdering. Landskapsperspektivet och variationsrikt skogsbruk i form av alternativa skötselmetoder och ökad trädslagsblandning behöver stärkas. Både för att öka effektiviteten i olika åtgärder och för att på ett bättre sätt kunna kombinera skogens alla värden. För framtida tillgång på biomassa är det av stor betydelse att grundläggande skogsbruksåtgärder utförs väl. Åtgärderna behöver baseras på ambitioner om vad som ska produceras.

Skogsstyrelsens instruktion slår fast att myndigheten ska ”inom ramen för den egna verksamheten, och i samarbete med andra aktörer, bidra till genomförandet av Sveriges politik för global utveckling”. (PGU) och dess olika strategidokument pekar bland annat på att Sverige ska arbeta med frågor där Sverige kan anses ha komparativa fördelar. Skogssektorn borde rimligen vara ett exempel på detta mot bakgrund av den betydelse som den har haft och fortfarande har för samhällsutvecklingen i Sverige. Sverige är också ett av EUs viktigaste skogsländer. Skogsstyrelsen har bred erfarenhet av att arbeta med skogssektorns utveckling såväl nationellt som internationellt och det kunnande som utvecklats via ett flertal nationella processer och vår medverkan i flera internationella processer och utvecklingsprojekt är värdefullt. Det finns därför en stor potential att öka Skogsstyrelsens internationella insatser och betydligt mer skulle kunna göras till exempel vad gäller kapacitetsstödjande åtgärder.

Vi har också identifierat behov av att utveckla vårt hållbarhetsarbete och förtydliga ambitionsnivån. Vi kan till exempel i ännu högre grad bidra till innovation och nytänkande för att utveckla ett långsiktigt hållbart skogsbruk. Även på andra områden såsom upphandling, resor och jämställdhet kan vi som myndighet gå före och ha ett innovationsperspektiv. Vår roll i övergången till en biobaserad och fossilfri samhällsekonomi behöver förtydligas och kanske utökas. Vi behöver även utveckla vår kunskapsuppbyggnad och vår rådgivning med tanke på den påverkan som nya produkter eller användningsområden från skogsråvara kan få i framtiden.

1. Mål och delmål där verksamheten har störst inverkan nationellt

Skogsstyrelsen bedömer att verksamheten har störst inverkan på målen om att *Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt* (mål 5), *Säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla* (mål 7), *Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster* (mål 12), *Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser* (mål 13) samt *Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstörelsen samt hejda förlusten av biologisk mångfald* (mål 15). Vi bedömer därutöver att vår verksamhet har stor inverkan på ett antal delmål inom flera andra mål. Nedan redovisas kortfattat vilka delar av verksamheten¹ som berörs. Se även tabellen i bilaga 1.

1.1 Mål där verksamheten har störst inverkan

Mål 5 – Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt

Skogssektorn har traditionellt varit klart mansdominerad och även om utvecklingen är positiv återstår mycket arbete. Det handlar då inte minst om att förändra attityder och värderingar vilket innebär att ledarskapsfrågorna är centrala. I Skogsstyrelsens instruktion framgår också att myndigheten ska integrera ett jämställdhetsperspektiv i verksamheten. I regleringsbrevet för 2016 har Skogsstyrelsen fått i uppdrag att göra en särskild satsning på rådgivning riktad till skogsägare som är kvinnor. Skogsstyrelsen bedömer att verksamheten har störst inverkan på delmålen 5.1, 5.5, 5.a och 5.b. Målet är relevant för alla delar av verksamheten men ledningsprocesserna och rådgivningsprocessen är särskilt aktuella. Se även rapporten *JämLYS – En jämställdhetsanalys av skogssektorn i Västerbotten* som togs fram av Länsstyrelsen Västerbotten 2011 och vars analyser och slutsatser är applicerbara på skogssektorn i stort.

Mål 7 – Säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla

I arbetet med att uppgradera energisystemet är bioenergi (inklusive biodrivmedel) en viktig komponent. Skogsstyrelsen bedömer att verksamheten har störst inverkan på delmålet 7.2. De processer som i första hand berörs är rådgivning, tillsyn, policyutveckling och kunskapsstöd. I samband med avverkning görs uttag av grot (grenar och toppar) och utvecklingen behöver fortsatt följas upp då exempelvis kompensationsåtgärden askåterföring idag sker i för liten utsträckning.

Mål 12 – Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster

För detta mål är övergången till en cirkulär och biobaserad ekonomi av stor betydelse. Det innebär bland annat att virkesråvaran behöver användas på ett klokt sätt. I förläng-

¹ Skogsstyrelsen tillämpar ett processororienterat arbetssätt och verksamheten är indelad i processerna rådgivning, tillsyn, ekonomiska stöd, områdesskydd, policyutveckling, statistik, uppdragsverksamhet, kunskapsstöd, inventering och geodataförsörjning (se bilaga 3).

ningen förväntas efterfrågan på virkesråvara komma att öka vilket exempelvis framgår av Skogsstyrelsens rapport *Global framtida efterfrågan på och möjligt utbud av virkesråvara* (rapport 4/2015). Skogsstyrelsen bedömer att verksamheten har störst inverkan på delmålen 12.1, 12.2, 12.5, 12.6, 12.7 och 12.8. De processer som i första hand berörs är rådgivning, tillsyn (till exempel timmerförordningen) policyutveckling och upphandling. Vi tror också att det är viktigt att vi erbjuder och medverkar på arenor för samverkan och dialog mellan myndigheter, näringsliv, civilsamhälle och forskning. Detta inte minst då insatser behövs i alla delar av värdekedjan samt över de traditionella sektorsgränserna.

Mål 13 – Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser

Det är mycket viktigt att vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser. Skogens ekosystem påverkas av klimatförändringarna och samtidigt kan skogarna och skogsbruket på olika sätt bidra till att begränsa klimatförändringarna. Skogsstyrelsen bedömer att verksamheten har störst inverkan på delmålen 13.1, 13.2 och 13.3. Det är främst processerna kunskapsstöd, policyutveckling och rådgivning som är de delar av verksamheten som berörs. Se även Skogsstyrelsens rapporter *Effekter av klimatförändringar på skogen och behov av anpassning i skogsbruket* (rapport 2/2016) samt *Effekter av ett förändrat klimat - SKA15* (rapport 12/2015).

Mål 15 – Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstöringen samt hejda förlusten av biologisk mångfald

Detta mål och nästan alla delmål (15.1, 15.2, 15.3, 15.4, 15.5, 15.8, 15.9, 15.a) kopplar starkt till Skogsstyrelsens uppdrag så som det uttrycks i instruktion och regleringsbrev. Det innebär också att alla processer i kärnverksamheten berörs. Vi ser det som särskilt angeläget att verksamheten bidrar till att främja och stärka utvecklingen mot ett långsiktigt hållbart skogsbruk samt till ökad förståelse för ekosystemtjänsternas värden och för den biologiska mångfalden. Detta framför allt inom områden som bättre utförda skogsbruksåtgärder inklusive miljöhänsyn, minskade skogsskador, ökad variation i brukandet och stärkta upplevelsevärden. Se även rapporterna *Adaptiv skogsskötsel 2013-2015* (rapport 7/2016), *Kunskapsplattform för skogsproduktion - Tillståndet i skogen, problem och tänkbara insatser och åtgärder* (meddelande 1/2016), *Skogliga konsekvensanalyser 2015 -SKA 15* (rapport 10/2015), *Informationsbehov för god miljöhänsyn* (meddelande 5/2015) samt *Mål i sikte – analys och bedömning av de 16 miljö kvalitetsmålen i fördjupad utvärdering* (Naturvårdsverkets rapport 6662).

1.2 Övriga delmål där verksamheten har störst inverkan

Mål 2 Ingen hunger, delmål 2.3. Detta delmål berör bland annat rennäringen som drivs på halva Sveriges yta och därav stora arealer skogsmark. Flera delar av verksamheten berörs. Även tillsyn och det finns en särskild paragraf i skogsvårdslagen om hänsyn till rennäringen.

Mål 3 God hälsa och välbefinnande, delmål 3.4. Forskning visar att vistelser i naturen kan främja psykisk hälsa och välbefinnande. Detta ses som en ekosystemtjänst och

skogens sociala värden är något som Skogsstyrelsen arbetar med inom flera delar av verksamheten.

Mål 4 God utbildning för alla, delmål 4.4 och 4.7. Behoven av ökad kunskap kring hållbar utveckling och hållbara livsstilar är stora. Utbildning av vuxna (livslångt lärande) är något som Skogsstyrelsen har lång och bred erfarenhet av inom processen rådgivning. Skogsstyrelsen har också aktiviteter riktade mot lärarutbildningen i samverkan med Skogen i skolan.

Mål 6 Rent vatten och sanitet för alla, delmål 6.5 och 6.6. Skog och vatten är sammanflätat i landskapet och hänsyn till vatten i samband med till exempel skogsbruk är viktig. Skogsstyrelsen omfattas av vattenförvaltningens åtgärdsprogram. Landskapsperspektivet behöver stärkas och behov finns av återställande utifrån till exempel flottning, dikning (utdikade våtmarker), vägtrummor (vandringshinder).

Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, delmål 8.2, 8.3, 8.4 och 8.9. Skogen kan på olika sätt bidra till hållbar tillväxt och sysselsättning och Skogsstyrelsens uppgift att verka för att landets skogar sköts på ett sådant sätt att de skogs- och miljöpolitiska målen uppnås har därför koppling till detta. Skogsstyrelsen medverkar också i det regionala tillväxtarbetet och har även lång erfarenhet av att leda och genomföra olika arbetsmarknadsprojekt.

Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur, delmål 9.1, 9.2, 9.3, 9.4, 9.5 och 9.c. Skogsindustrin är viktig i Sverige och är nu inne i en innovativ omställningsfas. Skogsstyrelsen arbetar i begränsad omfattning med dessa delmål men har omfattande kontakter med branschorganisationen i olika frågor. Vi svarar ofta på remisser och publicerar även statistik om skogsindustrin och dess utveckling samt genomför skogliga konsekvensanalyser samt beräkningar av virkesbalanser.

Mål 10 Minskad ojämlikhet, delmål 10.2. Minskad ojämlikhet är en viktig fråga. Skogssektorn har traditionellt varit tämligen homogen och ibland uppfattas som exkluderande och det finns därför behov av insatser för ökad mångfald och jämlikhet. Detta berör flera processer och fortsatt arbete med samverkan och dialog liksom våra sektorsråd och andra arenor/forum är viktiga.

Mål 11 Hållbara städer och samhällen, delmål 11.4, 11.7, 11.a och 11.b. Delmålen som kopplar till att trygga kulturarv och säkra tillgång till grönområden kan kopplas till Skogsstyrelsens ansvarsområden och verksamhet. Vi ser stor potential i delmål 11.a och stärkt utvecklingsplanering har också tagits upp i Boverkets förslag till strategi för miljö kvalitetsmålet *God bebyggd miljö*.

Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen, delmål 16.7 och 16.10. Skogsstyrelsen har goda erfarenheter av att arbeta med breda deltagandeprocesser. Sedan många år har vi exempelvis haft ett nationellt och flera regionala skogliga sektorsråd som förvisso inte har beslutsmandat men som ändå bidragit till ökad delaktighet och att fler röster

har haft möjlighet att komma till tals. Vi arbetar också aktivt med förbättrad informationstillgång (öppna data). Till gagn för såväl allmänheten som för skogsbrukets aktörer.

Mål 17 Genomförande och globalt partnerskap, delmål 17.17. I övergången till en cirkulär och biobaserad samhällsekonomi kommer bred samverkan mellan olika sektorer och aktörer att vara viktig.

2. Verksamhet med störst inverkan internationellt

I vår instruktion framgår att Skogsstyrelsen ska ”inom ramen för den egna verksamheten, och i samarbete med andra aktörer, bidra till genomförandet av Sveriges politik för global utveckling”. Skogsstyrelsen medverkar aktivt med expertstöd och underlag till regeringen och andra organisationer i flera internationella processer på olika nivåer utifrån våra ansvarsområden och expertkompetens. Nedan punktas några av dessa.

- FNs skogsforum (UNFF)
- Klimatkonventionen (UNFCCC)
- Konventionen om biologisk mångfald (CBD)
- FAO
- The International Tropical Timber Organization (ITTO)
- Forest Europe
- EUs skogsstrategi.

Kopplat till EU ger vi expertstöd även i flera andra processer samt forum och arbetsgrupper. Vi har även verksamhet i form av tjänsteexport på konsultbasis. Nedan redovisas de mål och delmål där vår verksamhet har störst inverkan. Till stor del rör det sig om mål och delmål som även tas upp i kapitel 1 (nationellt). I dagsläget ska sägas att vår internationella verksamhetsvolym är liten och den omfattar totalt 5–10 årsverken. Se även tabellen i bilaga 1.

I det följande lyfter vi de mål där Skogsstyrelsen har eller potentiellt skulle kunna ha stor inverkan. De två grundläggande perspektiven samt de tre tematiska perspektiven som genomsyrar svenskt utvecklingsarbete² och PGU kommer vara vägledande i vårt arbete med Agenda 2030.

2.1 Mål där verksamheten har störst inverkan

Mål 5 – Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt

Skogssektorn har traditionellt varit klart mansdominerad och även om utvecklingen är positiv återstår mycket arbete. Sverige har i olika internationella policyprocesser varit drivande för att jämställdhet ska uppmärksammas och också inkluderas i berörda dokument. En viktig fråga är förbättrade möjligheter för kvinnor att äga och kontrollera mark. Skogsstyrelsen har därför också ansvar för att lyfta och driva jämställdhet i de internationella sammanhang där vi medverkar. Detta vare sig det handlar om vår roll som

² Fattiga människors perspektiv på utveckling och Rättighetsperspektivet samt Miljö och klimat, Konfliktförebyggande och Global jämställdhet.

expertstöd i policyprocesser eller vår medverkan i andra forum eller projekt. Skogsstyrelsen bedömer att verksamheten har störst inverkan på delmålen 5.1, 5.5, 5.a och 5.b.

Mål 7 – Säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla

Vad har över tid varit människans viktigaste energikälla och rätt hanterad är det en förnybar och hållbar energikälla som Sverige har omfattande erfarenhet av att nyttja. Erfarenheter kan också dras från Skogsstyrelsens bilaterala samarbete med till exempel Ryssland och Kina. Det finns förutsättningar för ökad användning av skogsråvara till bioenergi och biobränsle. Möjligheterna påverkas av politiska beslut inom EU och internationellt. Skogsstyrelsen bedömer att verksamheten har störst inverkan på delmål 7.2.

Mål 12 – Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster

För detta mål är övergången till en cirkulär och biobaserad ekonomi av stor betydelse. Det är viktigt att skilja mellan förnybara (biologiska) och icke förnybara naturresurser (fossil energi, malmer etc.). En biobaserad ekonomi innebär att de biologiska resurserna så långt möjligt ersätter användningen av andra (fossila) naturresurser som till exempel olja och kol. Det innebär bland annat att skogsråvaran behöver användas på ett klokt sätt. I förlängningen förväntas efterfrågan på virkesråvara komma att öka vilket exempelvis framgår av Skogsstyrelsens rapport *Globala framtida efterfrågan på och möjligt utbud av virkesråvara* (rapport 4/2015). Sverige och Skogsstyrelsen sitter på en unik kompetens när det gäller information om skogstillståndet och effektiv resurshushållning och bidrar i den kapaciteten i olika multi- och bilaterala sammanhang. Skogsstyrelsen bedömer att verksamheten har störst inverkan på delmål 12.2.

Mål 13 – Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser

Det är mycket viktigt att vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser. Skogens ekosystem påverkas av klimatförändringarna och samtidigt kan skogarna och skogsbruket på olika sätt bidra till att bekämpa klimatförändringarna. Skogsstyrelsen bidrar med expertstöd i arbetet med klimatkonventionen och flera internationella skogsprocesser och i andra multi- och bilaterala samarbeten. Skogsstyrelsen bedömer att verksamheten har störst inverkan på delmål 13.1, 13.2 och 13.3.

Mål 15 – Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade eko-system, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstörelsen samt hejda förlusten av biologisk mångfald

Målet omfattar alla landbaserade ekosystem och därmed alla världens skogar. Skogsstyrelsen medverkar i flera internationella skogliga policyprocesser och bidrar också med expertstöd i arbetet med konventionen om biologisk mångfald. Skogsstyrelsen har lång erfarenhet av att göra skogliga konsekvensanalyser samt att producera skoglig statistik något som också återkommande efterfrågas av våra samarbetspartners. Vidare har Skogsstyrelsen arbetat med att främja hållbart skogsbruk genom att bygga kapacitet hos både svenska aktörer och organisationer i andra länder i ämnen som till exempel institutionella frågor; hur olika aktörer inom skogssektorn kan samverka bättre; skoglig om-

världsanalys; skogs- och klimatfrågor med kopplingar till fattigdomsbekämpning. Vi ser det som särskilt angeläget att verksamheten bidrar till att främja och stärka utvecklingen mot ett långsiktigt hållbart skogsbruk samt till ökad förståelse för ekosystemtjänsternas värden och för den biologiska mångfalden. Skogsstyrelsen bedömer att verksamheten har störst inverkan på delmålen 15.1, 15.2, 15.3, 15.4, 15.5, 15.6, 15.9 och 15.b.

2.2 Övriga delmål där verksamheten har störst inverkan

Mål 1 Ingen fattigdom, delmål 1.4 och 1.b. Hållbart brukande av naturresurser som till exempel skogsbruk har potential att i mycket högre grad bidra till att reducera fattigdom. Frågan om ”mark och nyttjanderättigheter” har varit en känd flaskhals sedan länge men också ”brukarnas” begränsade tillgång till finansiella tjänster och marknader på rimliga villkor. Arbetet med fungerande policyramverk bör i de flesta fall ske i nära samarbete med andra areella näringar och då inte minst jordbruket. Skogsstyrelsen har under de senaste åren utvecklat sitt samarbete med andra myndigheter, ffa Jordbruksverket och SLU.

Mål 2 Ingen hunger, delmål 2.3 och 2.4. Skogsbruk och jordbruk hänger på olika sätt samman och gränsdragningen mellan dessa verksamheter är ibland fall oklar och då inte minst vad gäller institutionella frågor. Samtidigt finns det gott om exempel där skogsbruk/trädbruk är integrerat med jordbruket på ett sätt som gör markanvändningen mer hållbar (agroforestry, silvipasture) och i vissa fall utfallet mer diversifierat för den lokala bonden (riskminimering). En del mat hämtas också direkt från skogen som exempelvis ätliga växter, nötter och frukter. Skogsstyrelsens kapacitet att bidra till sektoröverskridande arbete har stärks genom vårt deltagande Sidas myndighetsnätverk och klustersamarbeten.

Mål 6 Rent vatten och sanitet för alla, delmål 6.5 och 6.6. Skog och vatten är sammanflätat i landskapet och hänsyn till vatten i samband med till exempel skogsbruk är viktig. Skogsstyrelsen arbetat med att främja hållbart skogsbruk genom att bygga kapacitet hos både svenska aktörer och organisationer i andra länder och i sådana sammanhang finns även koppling till vattenförvaltning.

Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen, delmål 16.6 och 16.8. Arbetet med att bygga upp effektiva och transparenta institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer är viktigt inte minst kopplat till markanvändning och skogsbruk. Skogsstyrelsen har erfarenheter av sådana processer och vi är också medvetna om vilka utmaningar som finns kopplat till detta. Sverige har medverkat i arbetet med att bygga upp organisation/nätverket the African Forest Forum, som redan varit ett stöd afrikanska länder och Afrikanska Unionen i olika internationella sammanhang (till exempel UNFF).

3. Agenda 2030 i förhållande till miljö kvalitetsmålet Levande skogar

En gemensam workshop har genomförts under ledning av Naturvårdsverket. Resultatet från workshopen har utgjort grund för analysen av kopplingen mellan Agenda 2030 och Levande skogar. Vi har också utgått från den modell som användes vid denna workshop för att underlätta jämförelser med övriga miljö kvalitetsmål. I tabellen i bilaga 2 framgår relevanta förhållanden.

Kartläggningen visar att de mål och delmål som tas upp bilagan även är mål och delmål som vår verksamhet har störst inverkan på. Detta är i sig naturligt då de skogspolitiska målen består av ett produktionsmål och ett miljömål samtidigt som Skogsstyrelsen även har till uppgift att ”verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås...”. Nedanstående citat från Skogsstyrelsens årsredovisning 2015 utgör ett försök att beskriva dessa samband.

”I skogspolitiken finns ett produktionsmål och ett miljömål. Detta leder lätt tanken till att miljöarbete främst handlar om aktiviteter som kan kopplas till miljömålet, till exempel arbete med områdesskydd i form av biotopskydd och naturvårdsavtal eller tillsyn enligt miljöbalken. I det bredare perspektiv som miljöpolitikens generationsmål och miljö kvalitetsmålen med tillhörande preciseringar anlägger är detta dock långt ifrån självklart. Exempelvis kan aktiviteter med tydlig koppling till skogspolitikens produktionsmål, såsom tillsyn av återväxter och rådgivning om röjningsbehov ses som aktiviteter som bidrar till att ekosystemtjänsten skogsråvara bibehålls. Det medger en god hushållning med naturresursen skog som i sin tur kan ge förutsättningar för att andelen förnybar energi kan öka. Skogsråvara är en av många ekosystemtjänster i skogen. En ensidig inriktning mot att maximera skogsproduktionen skulle givetvis innebära en mängd negativa effekter på skogsekosystemens biologiska mångfald och resiliens samt på övriga ekosystemtjänster.”

Omvänt gäller även att en ensidig satsning på skydd av skog skulle påverka ekosystemtjänsten skogsråvara. Denna typ av samband framgår också tydligt i Agenda 2030 och i budskapet att målen och delmålen är integrerade och odelbara. Behovet av att integrera olika mål i verksamheten har också bäring på regeringsuppdraget om att analysera hur myndigheten ska verka för att nå miljömålen där en åtgärdsplan har upprättats för perioden 2016–2019.

4. Behov av ytterligare verksamhet (insatser)

För de mål som tagits upp i kapitlen ovan är det svårt att bedöma att vår verksamhet på området är tillräcklig i något fall. För att ändå begränsa vad som tas upp här har vi valt att lyfta fram de åtgärder som vi ser som mest angelägna samt utifrån behov som framkommit även i andra sammanhang. Vi lyfter också medvetet fram några mål och åtgärder som vi hittills arbetat med i liten utsträckning men där vi ser potential till att öka våra insatser framgent. För närvarande pågår också arbetet med ett nationellt skogsprogram (NSP) och de åtgärder som blir resultatet av denna dialogprocess kommer att ha många kopplingar till agendans mål och delmål. I juni överlämnades också betänkandet om *En klimat- och luftvårdsstrategi för Sverige* (SOU 2016:47) till regeringen med förslag på mål och åtgärder som också berör skogen.

Ytterligare insatser nationellt

Vi tar här upp övergripande policyslutsatser och bedömningar som är hämtade från avrapporteringar från Skogsstyrelsen såsom den Fördjupade utvärderingen av levande skogar 2015, Skogligen konsekvensanalyser 2015 och Kunskapsplattform för skogsproduktion. Dessa har också redovisats i Skogsstyrelsens årsredovisning för 2015.

Arbetet med skogens ekosystemtjänster och de nya ramverk som växer fram kring detta koncept behöver utvecklas avseende exempelvis kartläggning och bedömning/värdering. Tillgången på data/sammanställningar varierar mellan olika ekosystemtjänster. Vid SLU utvecklas verktyg för att bättre kunna bedöma hur olika ekosystemtjänster påverkas utifrån hur skogarna sköts och förvaltas. Det pågående regeringsuppdraget med kommunikationssatsning om ekosystemtjänster behöver prioriteras inom skogssektorn.

Landskapsperspektivet och variationsrikt skogsbruk i form av alternativa skötselmetoder och ökad trädslagsblandning behöver stärkas. Både för att öka effektiviteten i olika åtgärder och för att på ett bättre sätt kunna kombinera skogens alla värden. Arbetet med handlingsplaner för grön infrastruktur behöver prioriteras och adaptiv skogsskötsel som metod implementeras. Kunskapsunderlag i form av renbruksplaner och skogsbruksplaner/ ekologiska landskapsplaner är exempel på viktiga underlag i samrådsprocesser.

För framtida tillgång på biomassa är det av stor betydelse att grundläggande skogsbruksåtgärder utförs väl. Åtgärderna behöver baseras på ambitioner om vad som ska produceras. Vi anser att ökad variation/riskspridning är ett viktigt förbättringsområde. Vi bedömer att beprövade föryngringsmetoder med förädlat föryngringsmaterial på stora arealer ger störst effekt på den långsiktiga biomassaproduktionen. Ungskogsröjning och gallring är inte åtgärder som i sig leder till högre biomassaproduktion, men de höjer verkets framtida värde och användbarhet. Skogsstyrelsen bedömer att röjning behöver öka i omfattning. Trenden är idag positiv men samtidigt väljs inte alltid trädslag utifrån ståndort. Fortsatt utveckling och kunskapsuppbyggnad genom samverkan inom sektorn behövs. Styrmedlen kan som resultat av detta behöva revideras. Med ökade resurser för

dialog, kunskapsuppbyggnad och tillsyn kan Skogsstyrelsen bidra ytterligare till den positiva utvecklingen.

Areellt omfattande skogsskador som hämmar produktionen av biomassa samt virkets framtida värde och användbarhet behöver minska. I vissa avseenden saknas uppgifter om andelen skadad skog samt förekomst av olika skadeorsaker/skadegörare. Skogsstyrelsen ser behov av resursförstärkning inom området. Både för att genomföra långsiktig skadeövervakning samt stärka kompetensen och utveckla kunskapen om till exempel förebyggande åtgärder.

För friluftsliv och skogens upplevelsevärden finns en utvecklingspotential för mål, uppföljning och styrmedel. Samverkan mellan exempelvis skogsbruk och naturturism behöver stärkas.

Biologisk mångfald är en komplex fråga. Det är därför svårt att ange exakt vad som krävs men det är en stor utmaning att uppnå gynnsam bevarandestatus eftersom det i flera fall handlar om att vända negativa trender. Utifrån forskning och kunskap om tröskelvärden behöver summan av skydd och avsättningar samt miljöhänsyn öka/förbättras. Anpassade brukningsformer bör användas i större omfattning. Skyddade/avsatta arealer behöver i många fall naturvårdande skötsel vilket behöver öka. Skogsstyrelsen bedömer det som angeläget att kontinuerligt utvärdera och utveckla styrmedlen kopplade till miljömålen och skogspolitiken. Arbetet med miljömålen bör ske med ökad delaktighet i sektorn för att öka motivationen för och kunskapen om lämpliga åtgärder.

Vi har också identifierat behov av att utveckla vårt hållbarhetsarbete och förtydliga ambitionsnivån. Vi kan till exempel i ännu högre grad bidra till innovation och nytänkande för att öka skogens bidrag till utvecklingen av ett hållbart samhälle. Även på andra områden såsom upphandling, resor och jämställdhet kan vi som myndighet gå före och ha ett innovationsperspektiv. Vår roll i övergången till en biobaserad och fossilfri samhällsekonomi behöver förtydligas och kanske utökas. Vi behöver även utveckla vår kunskapsuppbyggnad och vår rådgivning med tanke på den påverkan som nya produkter eller användningsområden från skogsråvara kan få i framtiden.

Ytterligare insatser internationellt

Antagandet av FNs Hållbarhetsmål har påtagligt uppmärksammat skogens roll, något som också fått genomslag i andra internationella överenskommelser och i den svenska biståndsgendan. Ökad livsmedelsproduktion och ökade inkomster kommer kräva ett betydligt mer holistiskt arbetssätt där landskapsperspektivet beaktas i högre grad vilket innebär behov av tvärsektoriella angreppssätt något som också lyfts i FAOs senaste lägesbeskrivning av världens skogar (SOFO). Skogsstyrelsen har sett en del av dessa utmaningar och möjligheter i en del av sitt internationella arbete, men framförallt arbetat med detta holistiska arbetssätt nationellt tillsammans med andra aktörer. Men mer måste göras internationellt och Skogsstyrelsen kan och vill medverka i detta arbete.

I Sveriges nya biståndspolitiska plattform har myndigheterna fått en starkare roll, även om det ännu inte är omsatt till praktiskt genomförande. Skogsstyrelsens instruktion

slår fast att myndigheten ska ”inom ramen för den egna verksamheten, och i samarbete med andra aktörer, bidra till genomförandet av Sveriges politik för global utveckling” (PGU). Vidare finns skrivningar i vårt senaste regleringsbrev som innebär att myndigheten ska bidra till Sveriges nya exportstrategi vilket också har klara kopplingar till Agenda 2030.

PGU och dess olika strategidokument pekar bland annat på att Sverige ska arbeta med frågor där Sverige kan anses ha komparativa fördelar. Skogssektorn borde rimligen vara ett exempel på detta mot bakgrund av den betydelse som den har haft och fortfarande har för samhällsutvecklingen i Sverige. Sverige är också ett av EUs viktigaste skogsländer. En god demokratisk styrning och effektiva institutioner är ett fundament för skogssektorns utveckling.

Skogsstyrelsens unika kompetensområden bygger dels på Skogsstyrelsens erfarenheter av att arbeta med skogssektorns utveckling i Sverige och dels på det kunnande som utvecklats genom ett flertal nationella processer som Skogsstyrelsen drivit med brett deltagande av olika aktörer både inom och utanför skogssektorn. Till detta kommer också vår medverkan i flera internationella processer och utvecklingsprojekt.

Sammantaget finns det därför en stor potential att öka Skogsstyrelsens internationella insatser. Betydligt mer skulle kunna göras till exempel vad gäller kapacitetsstödande insatser. För att Skogsstyrelsen ska kunna utveckla sitt PGU-arbete och fungera som expertfunktion samt arbeta strategiskt och långsiktigt, krävs vissa basresurser. Inom en sådan ram kan myndigheterna kompetensutveckla medarbetare, ge löpande expertstöd till Sida vid exempelvis utformning av resultatstrategier, samt jobba strategiskt och långsiktigt med PGU såväl nationellt som internationellt.

5. Analys av hur mål och delmål kan kopplas till Skogsstyrelsens styrmodell och ledningsprocesser

I Skogsstyrelsens styrmodell finns en röd tråd från regeringens styrning via myndighetens vision och verksamhetsidé till verksamhetsstrategi (flerårsperspektivet) och den årliga verksamhetsplaneringen. I verksamhetssystemet är det främst ledningsprocesserna för strategi respektive planering som berörs.

I regeringens styrning finns bland annat mål för utgiftsområde 23 *Areella näringar, landsbygd och livsmedel som Skogsstyrelsen tillhör. Målet är att genomförda insatser ska bidra till goda förutsättningar för arbete, tillväxt i alla delar av landet samt att de gröna näringarna ska vara livskraftiga och bidra till klimatomställningen och att naturresurserna användas hållbart.* De flesta av Skogsstyrelsens insatser har stark bäring på olika aspekter av hållbar naturresursanvändning. Bidraget till klimatomställning är starkast inom kommunikationsområdet där vi tillhandahållit data, kunskap, guider och råd om skogens skötsel samt beredskap för hantering av skador på skogen. Vi har också arbetat för att minska våra koldioxidutsläpp från resande och då främst bilkörning. När det rör arbete, tillväxt och välfärd samt livskraftiga näringar bedömer vi att våra tydligaste bidrag handlar om att delta i olika processer och tillhandahålla beslutsunderlag som medverkan i det nationella skogsprogrammet, adaptiv skogsskötsel och skogliga konsekvensbeskrivningar. Detta ligger väl i linje med målen i Agenda 2030.

Utifrån vårt myndighetsuppdrag och de skogspolitiska målen har Skogsstyrelsen formulerat en vision: ”Skog till nytta för alla” som är både ett önskat framtida tillstånd och en ledstjärna i vårt arbete. I vår verksamhetsidé beskriver vi med fler ord vår uppgift och vad vi ska åstadkomma:

Skogsstyrelsen – en lokalt förankrad myndighet med uppdragsverksamhet.

- *Vi leder utvecklingen i skogen för ett hållbart samhälle.*
- *Vi arbetar på medborgarnas uppdrag för att skogens alla värden ska tas till vara på ett väl avvägt sätt.*
- *Genom ökad tydlighet och synlighet driver vi produktionsfrågorna, utvecklar miljöarbetet och lyfter skogens sociala värden.*

I verksamhetsstrategin som tas fram i vår process ”Strategi och mål” arbetar vi med målbilder som ligger till grund för styrningen. Den målbild som har mest bäring på målen i Agenda 2030 är ”Skogen för ett hållbart samhälle – Skogsstyrelsen som sektorsmyndighet”. I denna målbild är vår ambition att vara drivande för en hållbar samhällsutveckling med skogen som grund. Vi vill också stärka våra målgruppers förmåga och vilja att agera för en hållbar utveckling. I målbilden ingår också att bidra till positiva effekter i skogen, framförallt inom förstärkt klimatanpassning och begränsad kli-

matförändring, bättre utförda skogsbruksåtgärder inklusive miljöhänsyn samt minskade skogsskador, ökad variation i brukandet och stärkta upplevelsevärden.

Ovanstående åstadkommer vi genom följande strategier:

- *Vi tolkar hållbarhetsbegreppet och kommunicerar vad som leder i önskad riktning. Vi identifierar målkonflikter och behov av avvägningar.*
- *Vi ökar insatserna för att skapa acceptans och delaktighet i arbetet med att uppnå miljömålen. Vi bidrar till ökad förståelse för ekosystemtjänsternas³ värden och för den biologiska mångfalden.*
- *Vi stärker vårt arbete med att bevara och utveckla höga natur- och kulturvärden.*
- *Vi utformar och driver processen med sektorns intressenter baserat på kunskapsplattformen för skogsproduktion⁴.*
- *Vi förtydligar vår roll och ökar vår medverkan i det regionala tillväxtarbetet.*
- *Vi erbjuder och medverkar på arenor för samverkan och dialog mellan myndigheter, näringsliv, civilsamhälle och forskning.*
- *Vi bidrar till bra beslut genom ett utvecklat arbete med att beskriva skogens tillstånd och utveckling, samt hur åtgärder utförs.*

I den årliga planeringsprocessen kommer sedan ovanstående målbild och strategier in genom målstyrningen där vi arbetar med ett övergripande mål som under ett par år har varit ”verka genom andra för att uppnå effekter i skogen”. Detta mål ska nås genom att inrikta styrningen mot ett antal fokusområden.

Skogsstyrelsen tillämpar ett processorienterat arbetssätt och respektive kärn- eller stödprocess arbetar sedan utifrån ovanstående inriktning och planering. Skogsstyrelsen verkar i alla delar av verksamheten, nationellt, regionalt och lokalt, för att generationsmålet och miljö kvalitetsmålen nås. Arbetet för att nå miljömålen är integrerat i vårt verksamhetssystem och våra processer.

Skogsstyrelsen utgår från statens värdegrund och lyfter särskilt fram objektivitet, respekt samt effektivitet och service. Integrerat med värdegrunden finns en jämställdhets- och mångfaldsplan för myndigheten. I kommande uppdateringar av planen är det viktigt att göra kopplingen till Agenda 2030-perspektivet. Skogsstyrelsen har även ett regeringsuppdrag om jämställdhet i skogsbruket där även Agenda 2030 ska beaktas.

³ Ekosystemtjänster är de produkter och tjänster som naturens ekosystem ger oss människor och som bidrar till vårt välbefinnande (Naturvårdsverket).

⁴ Skogsstyrelsens beskrivning av situationen när det gäller skogsproduktionen i svensk skog (Skogsstyrelsens Meddelande nr 1/2016).

Ett nationellt skogsprogram som ska bidra med jobb och hållbar tillväxt i hela landet samt till utvecklingen av en växande bioekonomi, är under framtagande där Agenda 2030-perspektivet beaktas och betonas vikten av att se till alla hållbarhetsaspekter, inte bara det ekologiska, utan även det sociala och ekonomiska hållbarhetsvärdet. Arbetet med skogsprogrammet kan komma att påverka Skogsstyrelsens framtida uppdrag och arbete.

Regeringen har ökade förväntningar på att myndigheter ska samverka, vilket också gäller för ambitionerna i att nå målen i Agenda 2030. De samverkansformer som Skogsstyrelsen under åren byggt upp och fortlöpande utvecklar bidrar också till ett gott hållbarhetsarbete. Skogsstyrelsens främsta samarbetspartners i detta är Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten samt länsstyrelserna – alltså i stort samma myndigheter som vi samarbetar med när det gäller miljökvalitetsmålen. Men Skogsstyrelsen har också ett väl utvecklat samarbete med bland andra Sveriges lantbruksuniversitet, SIDA, Jordbruksverket och Energimyndigheten där vi medverkar i olika grupperingar/kluster med såväl nationell som internationell inriktning.

Vårt fortsatta arbete består bland annat i att implementera Agenda 2030 i vårt strategiarbete för att i nästa steg i årsplaneringen ha åtgärder som kopplar till Agenda 2030. På så sätt tydliggör vi en röd tråd från den strategiska nivån till den operativa och som dessutom gör Agenda 2030 känd i organisationen. En viktig del i arbetet är att integrera Agenda 2030 i miljömålsarbetet. Inför kommande planeringsarbete kommer vi att vidareutveckla arbetssättet för hur såväl förankring som implementering ska genomföras.

Litteratur/källförteckning

- Anon. 2016. Att förändra vår värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling. Bilaga 3 till regeringsbeslut 2016-04-07 (Fi2016/01355/SFÖ). Svensk översättning. Regeringskansliet.
- Andersson E, Berggren L, Engström A, Eriksson A, Forsberg O, Fridh M, med flera. Informationsbehov för god miljöhänsyn. Skogsstyrelsen, meddelande 5/2015.
- Bergquist J, Edlund S, Fries C, Gunnarsson S, Hazell P, Karlsson L, Lomander A, Näslund B-Å, Rosell S & Stendahl J. Kunskapsplattform för skogsproduktion – Tillståndet i skogen, problem och tänkbara insatser och åtgärder. Skogsstyrelsen, meddelande 1/2016.
- Claesson S, Duvemo K, Lundström A & Wikberg P-E. 2015. Skogliga konsekvensanalyser 2015 – SKA 15. Skogsstyrelsen, rapport 10/2015.
- Duvemo K, Fridh M, Surendra J, Karlsson S & Svensson S. 2015. Global framtida efterfrågan på och möjligt utbud av virkesråvara. Skogsstyrelsen, rapport 4/2015.
- Eriksson H, Bergqvist J, Hazell P, Isacson G, Lomander A & Black-Samuelsson S. Effekter av klimatförändringar på skogen och behov av anpassning i skogsbruket. Skogsstyrelsen, rapport 2/2016.
- Eriksson H, Fahlvik N, Freeman M, Fries C, Jönsson A M, Lundström A, Nilsson U & Wikberg P-E. Effekter av ett förändrat klimat – SKA 15, Skogsstyrelsen, rapport 12/2015.
- Länsstyrelsen Västerbotten 2012. JämLYS – En jämställdhetsanalys av skogssektorn i Västerbotten. ISBN: 978-91-637-1830-4.
- Naturvårdsverket 2015. Mål i sikte - analys och bedömning av de 16 miljö kvalitetsmålen i fördjupad utvärdering. Rapport 6662. ISSN 0282-7298.
- Skogsstyrelsen 2016. Verksamhetsstrategi 2017-2019.
- Skogsstyrelsen 2016. Skogsstyrelsen Årsredovisning 2015.
- Sollander E, Lundmark T, Appelqvist C, Bergqvist J, Drott A, Eriksson H, Fries C & Black-Samuelsson S. Adaptiv skogsskötsel 2013–2015. Skogsstyrelsen, meddelande 7/2016.

Bilagor

Bilaga 1 Mål och delmål som Skogsstyrelsens verksamhet har störst inverkan på _____	24
Bilaga 2 Mål och delmål i Agenda 2030 i förhållande till miljökvalitetsmålet Levande skogar _____	28
Bilaga 3 Översiktlig beskrivning av Skogsstyrelsens verksamhet _____	33
Bilaga 4 Agenda 2030 Mål för hållbar utveckling – lista med mål och delmål __	35

Bilaga 1

Mål och delmål som Skogsstyrelsens verksamhet har störst inverkan på

Enbart mål och delmål som myndighetens verksamhet har störst inverkan på redovisas. Observera att verksamheten kan ha stor inverkan på delmål även om inverkan på målet som helhet inte bedöms vara stor. Alla mål där verksamheten bedöms ha stor inverkan på minst ett delmål är med i tabellen. För dessa mål och delmål är det svårt att bedöma att vår verksamhet på området är tillräcklig i något fall. I kapitel 4 framgår behov av ytterligare verksamhet (insatser).

Mål och delmål	Stor inverkan nationellt (ja/nej)	Verksamhet inom myndigheten som avses	Stor inverkan internationellt (ja/nej)	Verksamhet inom myndigheten som avses	Kommentarer
1. Ingen fattigdom	nej		nej		
1.4	nej		ja	Policyutveckling, Uppdrag	
1.b	nej		ja	Policyutveckling, Uppdrag	
2. Ingen hunger	nej		nej		
2.3	ja	Rådgivning, Tillsyn, Kunskapsstöd	ja	Policyutveckling, Uppdrag	Agroforestry, NTFP
2.4	nej		ja	Policyutveckling, Uppdrag	Agroforestry, NTFP
3. God hälsa och välbefinnande	nej		nej		
3.4	ja	Rådgivning, Uppdragsverksamhet	nej		Skog och hälsa
4. God utbildning för alla	nej		nej		
4.4	ja	Rådgivning, Policyutveckling, Uppdragsverksamhet	nej		
4.7	ja	Rådgivning, Geodataförsörjning	nej		
5. Jämställdhet	JA	Ledningsprocesser, HR	JA	Policyutveckling, Uppdrag	Ledarskap inom skogssektorn
5.1	ja	Alla processer	ja	Policyutveckling, Uppdrag	Jämställdhetsintegrering
5.5	ja	Rådgivning, Policyutveckling	ja	Policyutveckling, Uppdrag	

MEDDELANDE 8/2016

Mål och delmål	Stor inverkan nationellt (ja/nej)	Verksamhet inom myndigheten som avses	Stor inverkan internationellt (ja/nej)	Verksamhet inom myndigheten som avses	Kommentarer
5.a	ja	Rådgivning, Policyutveckling	ja	Policyutveckling, Uppdrag	
5.b	ja	Rådgivning, Geodataförsörjning	ja	Policyutveckling	E-tjänster
6. Rent vatten och sanitet för alla	nej		nej		
6.5	ja	Alla kärnprocesser	ja	Policyutveckling, Uppdrag	Vattenförvaltningen
6.6	ja	Alla kärnprocesser	ja	Policyutveckling, Uppdrag	
7. Hållbar energi för alla	JA	Rådgivning, Policyutveckling, Kunskapsstöd	JA	Policyutveckling, Uppdrag	
7.2	ja	Rådgivning, Policyutveckling,	ja	Policyutveckling, Uppdrag	Bioenergi, Biodrivmedel
8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	nej		nej		Arbetet med regional tillväxt
8.2	ja	Rådgivning, Policyutveckling	nej		Nationellt skogsprogram
8.3	ja	Rådgivning, Policyutveckling	nej		Landsbygdsföretagande
8.4	ja	Rådgivning, Policyutveckling	nej		Cirkulär biobaserad ekonomi
8.9	ja	Rådgivning, Policyutveckling, Uppdragsverksamhet	nej		
9. Hållbar industri, Innovationer och infrastruktur	nej		nej		
9.1	ja	Policyutveckling	nej		Arbetet med regional tillväxt
9.2	ja	Rådgivning, Policyutveckling, Uppdragsverksamhet	nej		Bioekonomi
9.3	ja	Rådgivning, Ekonomiska stöd, Policyutveckling	nej		Nationellt skogsprogram
9.4	ja		nej		Hållbara transporter

MEDDELANDE 8/2016

Mål och delmål	Stor inverkan nationellt (ja/nej)	Verksamhet inom myndigheten som avses	Stor inverkan internationellt (ja/nej)	Verksamhet inom myndigheten som avses	Kommentarer
9.5	ja	Policyutveckling, Kunskapsstöd	nej		
9.c	ja	Rådgivning, Geodataförsörjning	nej		
10. Minskad ojämlikhet	nej		nej		
10.2	ja	Rådgivning, Policyutveckling	nej		Sektorsråd, dialogprocesser
11. Hållbara städer och samhällen	nej		nej		
11.4	ja	Rådgivning, Tillsyn, Inventering	nej		Kulturmiljöer i skogen
11.7	ja	Rådgivning, Områdeskydd, Geodataförsörjning	nej		Tätortsnära skogar
11.a	ja	Policyutveckling	nej		Grön infrastruktur
11.b	ja	Rådgivning, Policyutveckling, Kunskapsstöd	nej		Beredskap inför naturolyckor
12. Hållbar konsumtion och produktion	JA		JA	Polisyttveckling, Uppdrag	Cirkulär biobaserad ekonomi
12.1	ja	Rådgivning, Tillsyn, Policyprocesser	nej		
12.2	ja	Alla kärnprocesser	ja	Policyutveckling, Uppdrag	Nationellt skogsprogram
12.5	ja	Policyutveckling	nej		Livscykelanalyser
12.6	ja	Policyutveckling	nej		Hållbart företagande
12.7	ja	Upphandling	nej		
12.8	ja	Rådgivning, Information	nej		
13. Bekämpa klimatförändringarna	JA		JA	Policyutveckling, Uppdrag	Klimat- och luftvårdsstrategi
13.1	ja	Rådgivning, Policyutveckling	ja	Policyutveckling, Uppdrag	Klimatanpassning
13.2	ja	Policyutveckling, Strategi och mål	nej		Skogsstyrelsens klimatpolicy

MEDDELANDE 8/2016

Mål och delmål	Stor inverkan nationellt (ja/nej)	Verksamhet inom myndigheten som avses	Stor inverkan internationellt (ja/nej)	Verksamhet inom myndigheten som avses	Kommentarer
13.3	ja	Rådgivning, Policyutveckling	ja	Policyutveckling, Uppdrag	Substitution, Klimatanpassning
15. Ekosystem och biologisk mångfald	JA		JA	Policyutveckling, Uppdrag	Målet är helt centralt för verksamheten
15.1	ja		ja	Policyutveckling, Uppdrag	
15.2	ja		ja	Policyutveckling, Uppdrag	Nationellt skogsprogram
15.3	ja		ja	Policyutveckling, Uppdrag	
15.4	ja		ja	Policyutveckling, Uppdrag	
15.5	ja		ja		Ettappmål om skydd av landområden
15.6	nej		ja	Policyutveckling, Uppdrag	
15.8	ja		nej		EUs förordning om invasiva främmande arter
15.9	ja		ja	Policyutveckling, Uppdrag	Ettappmål om ekosystemtjänster
15.a	ja		nej		
15.b	nej		ja	Policyutveckling, Uppdrag	
16. Fredliga och inkluderande samhällen	nej		nej		
16.6	nej		ja	Policyutveckling, Uppdrag	
16.7	ja	Rådgivning, Policyutveckling	nej		Sektorsråd, Forum/arenor, Dialogprocesser
16.8	nej		ja	Policyutveckling, Uppdrag	
16.10	ja	Information, Geodataförsörjning	nej		Statlig värdegrund, Smartare miljöinformation
17. Genomförande och globalt partnerskap	nej		nej		
17.17	ja	Policyutveckling	nej		Arbetet med regional tillväxt

Bilaga 2

Mål och delmål i Agenda 2030 i förhållande till miljö kvalitetsmålet Levande skogar

Kartläggningen omfattar förhållanden av direkt relevans och/eller större betydelse. Endast kopplingar mellan målsystemen är redovisade i tabellen, inte luckor. Kartläggningen innefattar inte Agendans mål 1, 4, 5, 8, 10, samt 16 då dessa mål om fattigdom, utbildning, jämställdhet, ojämlikhet och fred inte direkt kopplar till miljöfrågor. Det finns dock många indirekta kopplingar och dessa mål utgör i flera fall förutsättningar för en miljömässigt hållbar utveckling, såväl nationellt som globalt. Kartläggningen innefattar heller inte Agendans mål 17 samt alla ”bokstavsmål” i övriga globala mål eftersom de i första hand anger mål för genomförandet av Agenda 2030. Även dessa genomförandemål utgör självfallet i flera fall förutsättningar för en miljömässigt hållbar utveckling.

Kartläggningen omfattar förhållanden där det finns

- en tydlig koppling mellan agendamålets syfte och miljö kvalitetsmålet syfte,
- en direkt koppling i lydelsen i agendans mål eller delmål och miljö kvalitetsmålet, och/eller
- en tydlig koppling genom att åtgärder och styrmedel för att uppfylla miljö kvalitetsmålet också bidrar till att uppfylla agendans mål och delmål.

Tabellen är skriven så att det ska gå att läsa och lyfta ut varje delmål i Agendan för sig, vilket innebär upprepningar. Redovisningen avser Agendamålets kopplingar till miljö kvalitetsmålet och preciseringar inom Levande skogar inklusive relevanta etappmål.

Skogsstyrelsen har försökt att på ett konsekvent sätt beskriva hur förhållanden mellan målen och miljö kvalitetsmålet Levande skogar ser utom det finns direkta kopplingar till målformuleringar – övergripande för miljö kvalitetsmålen och i preciseringar, eller om delmålen utgör viktiga förutsättningar för att nå nationella målen även om det inte är tydligt uttryckt. Förhållandena redovisas genom att hänvisa till generationsmålens strecksatser samt miljö kvalitetsmålens formulering och hänvisa till stöd i preciseringar.

Ikonerna för Agenda-målen är klickbara länkar till webbsidor där målen formuleringar inklusive preciseringar finns att läsa i sin helhet.

Agenda 2030

Förhållande till nationella miljömålen – generationsmålet och miljökvalitetsmålet Levande skogar

Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning, uppnå en bättre kosthållning och främja ett hållbart jordbruk.

Målet kopplar till generationsmålets strecksatser om ekosystem.

Säkerställa att alla kan leva ett hälsosamt liv och verka för alla människors välbefinnande i alla åldrar.

Målet kopplar till generationsmålets strecksats om människors hälsa, samt till **Levande skogar**.

3.4. förebyggande insatser och behandling minskar det antal människor som dör i förtid av icke smittsamma sjukdomar samt främja psykisk hälsa och välbefinnande.

Levande skogar syftar till att *skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas*, vilket innefattar att värna förutsättningar för friluftsliv, upplevelsevärden och/eller sociala värden. Preciseringsringen om friluftsliv innebär att skogens värden för friluftslivet är värnade och bibehållna, vilket bidrar till att förebygga och behandla till exempel välfärdssjukdomar samt främja psykisk hälsa och välbefinnande.

Säkerställa tillgång till och hållbar vatten- och sanitetsförvaltning för alla.

Målet kopplar till generationsmålets strecksatser om ekosystem, hushållning med naturresurser och människors hälsa, samt **Levande skogar**.

6.3. förbättra vattenkvaliteten genom att minska föroreningar, stoppa dumpning och minimera utsläpp av farliga kemikalier och material.

Levande skogar syftar till att *skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas, med stöd av preciseringen om Skogsmarkens egenskaper och processer*. Preciseringsringen innebär att skogsmarkens fysikaliska, kemiska, hydrologiska och biologiska egenskaper och processer är bibehållna, vilket innefattar god hänsyn till våtmarker och vattendrag vid skogsbruksåtgärder för att undvika körskador som medför risk för utlakning av giftigt metylkvicksilver, uttransport av slam och organiskt material samt pH-förändringar.

Relevant är även **etappmålen** (målår 2015) Miljöhänsyn i skogsbruket.

6.6. skydda och återställa de vattenrelaterade ekosystemen

Levande skogar syftar till att *skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas, med stöd av preciseringen om Skogsmarkens egenskaper och processer*. Preciseringsringen innebär att skogsmarkens fysikaliska, kemiska, hydrologiska och biologiska egenskaper och processer är bibehållna, vilket innefattar god hänsyn till våtmarker och vattendrag vid skogsbruksåtgärder för att undvika körskador som medför risk för utlakning av giftigt metylkvicksilver, uttransport av slam och organiskt material samt pH-förändringar.

Relevant är även **etappmålen** (målår 2015) Miljöhänsyn i skogsbruket.

Agenda 2030

Förhållande till nationella miljömålen – generationsmålet och miljökvalitetsmålet Levande skogar

Säkerställa att alla har tillgång till tillförlitlig, hållbar och modern energi till en överkomlig kostnad.

Målet kopplar till generationsmålets strecksats *Andelen förnybar energi ökar och att energianvändningen är effektiv med minimal påverkan på miljön*. Indirekt kopplar målet till **Levande skogar** i och med Agendans målsättningar om hållbar energiförsörjning. Ett hållbart uttag av förnybar energi från skogen förutsätter god hänsyn till biologisk mångfald och för att nå detta krävs tydliga hållbarhetskriterier för uttag.

Verka för en inkluderande och långsiktig hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla.

Målet kopplar till generationsmålets strecksats om resurseffektiva kretslopp. Indirekt kopplar Agendans målsättningar om hållbar ekonomisk tillväxt till **Levande skogar** i och med att detta utgör en grundläggande förutsättning för en omställning till ett hållbart samhälle inom planetens gränser.

8.4. förbättra den globala resurseffektiviteten i konsumtionen och produktionen samt sträva efter att bryta sambandet mellan ekonomisk tillväxt och miljöförstöring.

En samhällsomställning i enlighet med generationsmålet förutsätter att sambandet mellan ekonomisk tillväxt och miljöpåverkan bryts.

Bygga upp en motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering och främja innovation.

Målet kopplar till generationsmålets strecksatser om resurseffektiva kretslopp och hushållning med naturresurserna. Indirekt kopplar målet till **Levande skogar** i och med att Agendans målsättningar om hållbar, resurseffektiv industri och infrastruktur utgör viktiga förutsättningar för en omställning till ett hållbart samhälle genom minskad påverkan på ekosystem orsakad av såväl utsläpp av olika typer av föroreningar som nyttjande och exploatering av mark, vatten och naturresurser.

Städer och bosättningar ska vara inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

Målet kopplar till generationsmålets strecksatser om *den biologiska mångfalden, människors hälsa, resurseffektiva kretslopp och hushållning med naturresurser*, samt till miljökvalitetsmålet **Levande skogar**.

11.4. skydda och trygga världens kultur- och naturarv.

Levande skogar syftar till att *skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas*, stöd av framför allt preciseringen om *bevarade natur- och kulturmiljövärden*.

11.7. tillgängliga grönområden och offentliga platser.

Levande skogar syftar till att *skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas*, stöd i synnerhet via preciseringen om *friluftsliv* vilket innefattar bland annat tätortsnära natur.

Främja hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

Målet kopplar till generationsmålets strecksatser om *människors hälsa, resurseffektiva kretslopp fria från farliga ämnen, hushållning med naturresurserna*, samt till miljökvalitetsmålet **Levande skogar** bland annat genom ett hänsynsfullt nyttjande av naturresurser.

Agenda 2030

Förhållande till nationella miljömålen – generationsmålet och miljökvalitetsmålet Levande skogar

12.1. Genomföra det tioåriga ramverket för hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

Direkt koppling till **Levande skogar** saknas men delmålet utgör en grundläggande förutsättning för målet.

12.2. hållbar förvaltning och ett effektivt nyttjande av naturresurser.

Levande skogar syftar till att *skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas*, vilket innefattar en hållbar förvaltning och effektivt nyttjande av de naturresurser som nyttjas. Stöd ger i synnerhet preciseringen om *grön infrastruktur*.

Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

Målet kopplar till generationsmålets strecksats om ekosystem samt till miljökvalitetsmålet **Levande skogar**. Klimatförändringar påverkar biologisk mångfald och klimatanpassningsåtgärder kan gynna eller missgynna ekosystemtjänster, biologisk mångfald och kulturmiljövärden.

13.1. Stärka motståndskraften mot och förmågan till anpassning till klimatrelaterade faror och naturkatastrofer.

Levande skogar syftar till att *skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas*. Ekosystemens motståndskraft och förmåga att anpassa sig till förändringar som ett ändrat klimat, ökar med resilienta ekosystem. Resilienta ekosystem kan fortsätta leverera ekosystemtjänster (ex översvämningsskydd) och bidra till att motverka klimatförändringen och dess effekter. Stöd ger preciseringarna *ekosystemtjänster; grön infrastruktur; skogsmarkens egenskaper och processer; gynnsam bevarandestatus och genetisk variation; bevarade natur- och kulturmiljövärden samt hotade arter och återställda livsmiljöer*.

Bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt i syfte att uppnå en hållbar utveckling.

Målet kopplar till generationsmålets strecksatser om ekosystem, *den biologiska mångfalden, resurseffektiva kretslopp och hushållning med naturresurserna*.

Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstörelsen samt hejda förlusten av biologisk mångfald.

Målet kopplar till generationsmålets strecksatser om ekosystem, *den biologiska mångfalden, människors hälsa och hushållning med naturresurserna*, samt till miljökvalitetsmålet **Levande skogar**.

15.1. bevara, återställa och hållbart använda ekosystem på land och i sötvatten och deras ekosystemtjänster, särskilt skogar, våtmarker, berg och torra områden.

Levande skogar syftar till att *skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas*. Flertalet preciseringar finns till stöd, däribland preciseringar om ekosystemtjänster; *grön infrastruktur; skogsmarkens egenskaper och processer; gynnsam bevarandestatus och genetisk variation; bevarade natur- och kulturmiljövärden samt hotade arter och återställda livsmiljöer*.

Agenda 2030

Förhållande till nationella miljömålen – generationsmålet och miljökvalitetsmålet Levande skogar

Relevanta är även **etappmålen** (målår 2015) Miljöhänsyn i skogsbruket, Ett variationsrikt skogsbruk och En dialogprocess i ett nationellt skogsprogram.

15.2. främja genomförandet av hållbart brukande av alla typer av skogar, stoppa avskogningen, återställa utarmade skogar och kraftigt öka nybeskogningen och återbeskogningen i hela världen.

Levande skogar syftar till att *skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas*, vilket innefattar ett hållbart brukande och delvis återbeskogning med stöd av samtliga nio preciseringar om *skogsmarkens egenskaper och processer; ekosystemtjänster; grön infrastruktur; bevarade natur- och kulturmiljövärden; gynnsam bevarandestatus och genetisk variation; hotade arter och återställda livsmiljöer; främmande arter och genotyper; genetiskt modifierade organismer; samt friluftsliv*.

Relevanta är även **etappmålen** (målår 2015) Miljöhänsyn i skogsbruket, Ett variationsrikt skogsbruk och En dialogprocess i ett nationellt skogsprogram.

15.5. minska förstörelsen av naturliga livsmiljöer, hejda förlusten av biologisk mångfald och skydda och förebygga utrotning av hotade arter.

Levande skogar syftar till att *skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas* vilket innefattar att bevara livsmiljöer och hejda förlusten av biologisk mångfald, med stöd av preciseringar om *bevarade natur- och kulturmiljövärden; gynnsam bevarandestatus och genetisk variation, grön infrastruktur samt hotade arter och återställda livsmiljöer*.

Relevant är även **etappmålen** (målår 2015) Miljöhänsyn i skogsbruket, Ett variationsrikt skogsbruk och En dialogprocess i ett nationellt skogsprogram, samt Hotade arter och naturtyper.

15.7. stoppa tjuvjakt på och handel med skyddade djur- och växtarter och inrikta åtgärderna på både utbudet av och efterfrågan på olagliga produkter från vilda djur och växter.

Levande skogar syftar till att *skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas*, vilket innefattar att bevara och hållbart nyttja biologisk mångfald, med stöd av preciseringar om *gynnsam bevarandestatus och genetisk variation samt hotade arter och återställda livsmiljöer*.

15.8. förhindra införseln av invasiva främmande arter och avsevärt minska deras påverkan på land- och vattensystem samt kontrollera eller utrota prioriterade arter.

Levande skogar syftar till att *skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas*, med stöd av preciseringar om *främmande arter och genotyper*.

15.9. integrera ekosystemens och den biologiska mångfaldens värden i nationella och lokala planerings- och utvecklingsprocesser, strategier för fattigdomsminskning samt räkenskaper.

Integrering av ekosystemens och den biologiska mångfaldens värden i olika beslut i samhället är en grundläggande förutsättning för de landskapsanknutna miljökvalitetsmålen såsom **Levande skogar**.

Översiktlig beskrivning av Skogsstyrelsens verksamhet

I vårt verksamhetssystem framgår hur verksamheten är indelad i processer. I nedanstående bild syns den övergripande processtrukturen. Processerna och det processororienterade arbetssätt som införts gäller för hela organisationen. Skogsstyrelsen är organiserad i tre nationella avdelningar (med enheter) och tre geografiska regioner (med distrikt).

Processerna utgörs av ledningsprocesser (överst i bilden), kärnprocesser (i mitten) och stödprocesser (nederst). Nedan redovisas kort innehållet i kärnprocesserna.

Rådgivning. Förmedling av kunskaper från skoglig forskning till skogsägare och andra aktörer i skogen genom rådgivning, utbildning och information är sedan länge en av de viktigaste uppgifterna för Skogsstyrelsen. Tidningen Skogseko, landets största skogstidning, som ges ut av Skogsstyrelsen fyra gånger om året, är en viktig informationskanal och ett viktigt rådgivningsinstrument, liksom i allt högre grad våra kontinuerligt utvecklade digitala kanaler och e-tjänster.

Tillsyn. Handläggning av avverkningsärenden, med efterföljande tillsyn enligt skogsvårdslagen och miljöbalken, tillhör Skogsstyrelsens mest omfattande arbetsuppgifter. Skogsvårdslagen anger de grundläggande reglerna för skogens skötsel. Särskilda regler finns för avverkning i fjällnära skog och ädellövskog. Utöver tillsynen enligt skogsvårdslagen och miljöbalken har Skogsstyrelsen även ansvaret för tillsyn enligt virkesmätningslagen och timmerförordningen.

Ekonomiska stöd. Under 2015 har Skogsstyrelsen hanterat flera olika ekonomiska stöd. Stöden bidrar till miljömålen genom aktiva åtgärder, men det finns också stöd för kompetensutveckling, företagsutveckling och även ett tillfälligt stöd för att återställa skogar efter den stora skogsbranden i Västmanland 2014.

Områdesskydd. Formellt skydd av skyddsvärda miljöer, tillsammans med bevarandeåtgärder i dessa, är viktiga byggstenar i visionen om ett hållbart brukande, med en bibehållen biologisk mångfald, av den svenska skogen. Områden med de högsta bevarandevärdena prioriteras högst och arbetet sker i nära dialog med berörda markägare.

Policyutveckling. I processen ingår uppföljning, framtagande av beslutsunderlag för utveckling av svensk och internationell politik med koppling till den svenska skogen, regeringsuppdrag, remisser och större utredningar. Kärnan i arbetet är skogspolitiken, men processen bidrar även till andra politikområden, som miljö, klimat, energi och bistånd. Många regeringsuppdrag och utredningar genomförs gemensamt med andra myndigheter.

Statistik. Skogsstyrelsen ansvarar för officiell statistik inom de tre områdena Produktion i skogsbruket, Sysselsättning i skogsbruket och Miljö och sociala frågor i skogsbruket. Statistiken har bland annat tagits fram genom följande enkäter och intervjuer: skogsbruksåtgärder och sysselsättning i det storskaliga respektive småskaliga skogsbruket; en entreprenörsundersökning samt en undersökning om plantproduktionen i Sverige. Skogsstyrelsen publicerar statistiken i Statistiska meddelanden men det finns också en databas där användarna själva kan ta ut uppgifter.

Uppdragsverksamhet. Skogsstyrelsen utför uppdrag inom områden som är angelägna för den skogspolitiska måluppfyllelsen eller andra samhällspolitiska mål. Uppdragen består av skogliga produkter och tjänster åt skogsbruket och uppdrag åt andra statliga myndigheter, länsstyrelser och kommuner. Verksamheten bedrivs i enlighet med en av styrelsen fastställd policy för att säkerställa ett korrekt agerande på den konkurrensutsatta marknaden där vi till stor del verkar. Skogsstyrelsen får också få bedriva tjänsteexport som är direkt kopplad till myndighetens uppgifter och verksamhetsområde.

Kunskapsstöd. Processen utvecklar och tillför skoglig ämneskompetens till övriga kärnprocesser. Specialistkompetens finns inom produktion, skogsskador, naturvård, kulturmiljövård, sociala värden, rennäring, vägar samt mark och vatten.

Inventering. Skogsstyrelsens inventeringar, uppföljningar och utvärderingar kartlägger i samverkan med andra processer vad som finns och följer upp vad som händer i skogen. Detta för att Skogsstyrelsen och andra aktörer i skogsbruket ska få bra underlag för välgrundade beslut.

Geodataförsörjning. Processen hämtar in och bearbetar geografisk information från satellitbilder, flygbilder, skogliga grunddata, inventeringsdata, verksamhetsdata mm. Informationen presenteras och förmedlas internt och externt via kartorna i Navet, Silvergranen, Mina sidor, Gröna kuvertet, Skogens pärlor, Skogsdataportalen.

Agenda 2030 Mål för hållbar utveckling

– lista med mål och delmål

Nr	Mål och delmål
Mål 1	Avskaffa fattigdomen i alla dess former
1.1	Senast 2030 avskaffa den extrema fattigdomen för alla människor överallt. Med extrem fattigdom avses för närvarande människor som lever på mindre än 1,25 US-dollar per dag.
1.2	Till 2030 minst halvera den andel män, kvinnor och barn i alla åldrar som lever i någon form av fattigdom enligt nationella definitioner.
1.3	Införa nationellt lämpliga system och åtgärder för socialt skydd för alla, inklusive grundskydd, och senast 2030 säkerställa att de omfattar en väsentlig andel av de fattiga och de utsatta.
1.4	Senast 2030 säkerställa att alla män och kvinnor, i synnerhet de fattiga och de utsatta, har lika rätt till ekonomiska resurser, tillgång till grundläggande tjänster, möjlighet att äga och kontrollera mark och andra former av egendom samt tillgång till arv, naturresurser, lämplig ny teknik och finansiella tjänster, inklusive mikrokrediter.
1.5	Till 2030 bygga upp motståndskraften hos de fattiga och människor i utsatta situationer och minska deras utsatthet och sårbarhet för extrema klimatrelaterade händelser och andra ekonomiska, sociala och miljömässiga chocker och katastrofer.
1.a	Säkra en betydande resursmobilisering från en mängd olika källor, inklusive genom ökat utvecklingssamarbete, i syfte att ge utvecklingsländerna, i synnerhet de minst utvecklade länderna, tillräckliga och förutsebara medel för att genomföra program och politik för att avskaffa all form av fattigdom.
1.b	Upprätta sunda policyramverk på nationell, regional och internationell nivå på grundval av utvecklingsstrategier som stödjer de fattiga och tar hänsyn till jämställdhetsaspekter, för att stödja ökade investeringar i åtgärder för att avskaffa fattigdom.
Mål 2	Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning och förbättrad nutrition samt främja ett hållbart jordbruk
2.1	Senast 2030 avskaffa hunger och garantera alla människor, i synnerhet de fattiga och människor i utsatta situationer, inklusive små barn, tillgång till tillräckligt med säker och näringsrik mat året om.
2.2	Senast 2030 avskaffa alla former av undernäring, bland annat genom att senast 2025 nå de internationellt överenskomna målen i fråga om tillväxthämning och undervikt bland barn under fem år, samt tillgodose tonårsflickors, gravida och ammande kvinnors samt äldre personers näringsbehov.
2.3	Till 2030 fördubbla jordbrukets produktivitet och inkomster för småskaliga livsmedelsproducenter, i synnerhet kvinnor, ursprungsfolk, familjejordbrukare, boskapsskötande nomader samt fiskare, inklusive genom säker och lika tillgång till mark, andra produktionsresurser och insatsvaror, kunskap, finansiella tjänster och marknader samt möjligheter till värdeskapande och sysselsättning utanför jordbruket.
2.4	Senast 2030 uppnå hållbara system för livsmedelsproduktion samt införa motståndskraftiga jordbruksmetoder som ökar produktiviteten och produktionen, som bidrar till att upprätthålla ekosystemen, som stärker förmågan till anpassning till klimatförändringar, extrema väderförhållanden, torka, översvämning och andra katastrofer och som successivt förbättrar mark- och jordkvaliteten.
2.5	Senast 2020 upprätthålla den genetiska mångfalden av fröer, odlade växter, produktionsdjur och tamdjur samt deras besläktade vilda arter, bland annat med hjälp av välskötta och diversifierade frö- och växtbanker på nationell, regional och internationell nivå. Främja tillträde till samt rimlig och rättvis fördelning av de fördelar som uppstår vid användning av genetiska resurser och därmed förknippad traditionell kunskap, i enlighet med internationella avtal.

- 2.a Öka investeringarna, bland annat genom stärkt internationellt samarbete, i infrastruktur på landsbygden, forsknings- och rådgivningstjänster för jordbruket, teknikutveckling samt genbanker för växter och husdjur i syfte att öka jordbrukets produktionskapacitet i utvecklingsländerna, i synnerhet de minst utvecklade länderna
- 2.b Korrigera och förhindra handelsbegränsningar och snedvridningar på världsmarknaderna för jordbruksprodukter, inklusive genom att parallellt avskaffa alla former av exportsubventioner inom jordbruket liksom alla exportåtgärder med motsvarande verkan, i enlighet med mandatet för Doharundan.
- 2.c Vidta åtgärder för att säkerställa väl fungerande marknader och derivatmarknader för jordbruksråvaror. Underlätta tillgången till aktuell marknadsinformation, inklusive om livsmedelsreserver, i syfte att bidra till att begränsa extrema svängningar i livsmedelspriser.

Mål 3 Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar

- 3.1 Till 2030 minska mödradödligheten i världen till mindre än 70 dödsfall per 100 000 förlossningar med levande barn.
- 3.2 Senast 2030 säkerställa att inga spädbarn eller barn under fem år dör av orsaker som hade kunnat förebyggas. Alla länder bör sträva efter att minska den neonatala dödligheten till högst tolv dödsfall per 1 000 levande födda och dödligheten bland barn under fem år till högst 25 dödsfall per 1 000 levande födda.
- 3.3 Senast 2030 utrota epidemierna av aids, tuberkulos, malaria och försummade tropiska sjukdomar samt bekämpa hepatit, vattenburna sjukdomar och andra smittsamma sjukdomar.
- 3.4 Till 2030 genom förebyggande insatser och behandling minska det antal människor som dör i förtid av icke smittsamma sjukdomar med en tredjedel samt främja psykisk hälsa och välbefinnande.
- 3.5 Stärka insatserna för att förebygga och behandla drogmissbruk, inklusive narkotikamissbruk och skadligt alkoholbruk.
- 3.6 Till 2020 halvera antalet dödsfall och skador i trafikolyckor i världen.
- 3.7 Senast 2030 säkerställa att alla har tillgång till sexuell och reproduktiv hälsovård, inklusive familjeplanering, information och utbildning, och att reproduktiv hälsa integreras i nationella strategier och program.
- 3.8 Åstadkomma allmän hälso- och sjukvård för alla, som även skyddar mot ekonomisk risk, tillgång till grundläggande hälso- och sjukvård av god kvalitet liksom tillgång till säkra, effektiva och ekonomiskt överkomliga grundläggande läkemedel och vaccin av god kvalitet.
- 3.9 Till 2030 väsentligt minska antalet döds- och sjukdomsfall till följd av skadliga kemikalier samt föroreningar och kontaminering av luft, vatten och mark.
- 3.a Stärka genomförandet av Världshälsoorganisationens ramkonvention om tobakskontroll i alla länder, där så är lämpligt.
- 3.b Stödja forskning om och utveckling av vaccin och läkemedel mot de smittsamma och icke-smittsamma sjukdomar som i första hand drabbar utvecklingsländer. Sörja för tillgång till ekonomiskt överkomliga grundläggande läkemedel och vaccin, i enlighet med Doha-deklarationen om TRIPS-avtalet och folkhälsa, i vilken det bekräftas att utvecklingsländerna har rätt att fullt ut utnyttja den flexibilitet som avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter erbjuder för att skydda folkhälsan och, framför allt, säkerställa att alla har tillgång till läkemedel.
- 3.c Väsentligt stärka finansieringen av hälso- och sjukvården liksom insatserna för att rekrytera, utveckla, utbilda och behålla hälso- och sjukvårdspersonal i utvecklingsländerna, särskilt i de minst utvecklade länderna och små önationer under utveckling.
- 3.d Stärka alla länders, i synnerhet utvecklingsländernas, kapacitet när det gäller tidig varning, riskreducering och hantering av nationella och globala hälsorisker.

Mål 4 Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla

- 4.1 Senast 2030 säkerställa att alla flickor och pojkar fullbordar avgiftsfri och likvärdig grundskole- och gymnasieutbildning av god kvalitet som leder till relevanta och ändamålsenliga kunskaper.
- 4.2 Senast 2030 säkerställa att alla flickor och pojkar har tillgång till förskola av god kvalitet som ger omvårdnad och förbereder dem för att börja grundskolan.

- 4.3 Senast 2030 säkerställa alla kvinnor och män lika tillgång till yrkesutbildning och eftergymnasial utbildning, inklusive högskoleutbildning, av god kvalitet till en överkomlig kostnad.
- 4.4 Till 2030 väsentligen öka det antal ungdomar och vuxna som har relevanta färdigheter, däribland tekniska färdigheter och yrkeskunnande, för sysselsättning, anständigt arbete och entreprenörskap.
- 4.5 Senast 2030 avskaffa skillnaderna mellan könen inom utbildningsområdet och säkerställa lika tillgång till utbildning och yrkesutbildning på alla nivåer för utsatta personer, inklusive personer med funktionsnedsättning, ursprungsfolk och barn som lever under utsatta förhållanden.
- 4.6 Senast 2030 säkerställa att alla ungdomar och en väsentlig andel av alla vuxna – både män och kvinnor – lär sig läsa, skriva och räkna.
- 4.7 Senast 2030 säkerställa att alla studerande får de kunskaper och färdigheter som behövs för att främja en hållbar utveckling, bland annat genom utbildning för hållbar utveckling och hållbara livsstilar, mänskliga rättigheter, jämställdhet, främjande av en kultur av fred, icke-våld och globalt medborgarskap samt värdesättande av kulturell mångfald och kulturens bidrag till hållbar utveckling.
- 4.a Bygga och förbättra utbildningsmiljöer som är anpassade för barn och personer med funktionsnedsättning, samt tar hänsyn till jämställdhetsaspekter och därmed erbjuder en trygg, fredlig, inkluderande och ändamålsenlig lärandemiljö för alla.
- 4.b Till 2020 väsentligen öka antalet stipendier i världen som kan sökas av personer från utvecklingsländer, i synnerhet de minst utvecklade länderna, små önationer under utveckling och afrikanska länder, för studier inom högre utbildning, inklusive yrkesutbildning samt informations- och kommunikationstekniska, tekniska, ingenjörsvetenskapliga och naturvetenskapliga program, i utvecklade länder och andra utvecklingsländer.
- 4.c Till 2030 väsentligen öka tillgången på utbildade lärare, bland annat genom internationellt samarbete kring lärarutbildning i utvecklingsländerna, särskilt de minst utvecklade länderna och små önationer under utveckling.

Mål 5 Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt

- 5.1 Avskaffa alla former av diskriminering av alla kvinnor och flickor överallt.
- 5.2 Avskaffa alla former av våld mot alla kvinnor och flickor i det offentliga och privata rummet, inklusive människohandel, sexuellt utnyttjande och andra typer av exploatering.
- 5.3 Avskaffa alla skadliga sedvänjor, såsom barnäktenskap, tidiga äktenskap och tvångsäktenskap samt kvinnlig könsstympning.
- 5.4 Erkänna och värdesätta obetalt omsorgs- och hushållsarbete genom att tillhandahålla offentliga tjänster, infrastruktur och socialt skydd samt genom att främja delat ansvar inom hushållet och familjen, i enlighet med vad som är nationellt lämpligt.
- 5.5 Tillförsäkra kvinnor fullt och faktiskt deltagande och lika möjligheter till ledarskap på alla beslutsnivåer i det politiska, ekonomiska och offentliga livet.
- 5.6 Säkerställa allmän tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och reproduktiva rättigheter i enlighet med överenskommelserna i handlingsprogrammet från den internationella konferensen om befolkning och utveckling, Pekingplattformen samt slutdokumenten från respektive översynskonferenser.
- 5.a Genomföra reformer för att ge kvinnor lika rätt till ekonomiska resurser, möjlighet att äga och kontrollera mark och andra former av egendom samt tillgång till finansiella tjänster, arv och naturresurser, i enlighet med nationell lagstiftning.
- 5.b Öka användningen av gynnsam teknik, i synnerhet informations- och kommunikationsteknik, för att främja kvinnors egenmakt.
- 5.c Anta och stärka välgrundad politik och genomförbar lagstiftning för att främja jämställdhet och öka alla kvinnors och flickors egenmakt på alla nivåer.

Mål 6 Säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla

- 6.1 Senast 2030 uppnå allmän och rättvis tillgång till säkert och ekonomiskt överkomligt dricksvatten för alla.

- 6.2 Senast 2030 säkerställa att alla har tillgång till fullgod och rättvis sanitet och hygien och att ingen behöver utträta sina behov utomhus. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt behoven hos kvinnor och flickor samt människor i utsatta situationer.
- 6.3 Till 2030 förbättra vattenkvaliteten genom att minska föroreningar, stoppa dumpning och minimera utsläpp av farliga kemikalier och material, halvera andelen obehandlat avloppsvatten och väsentligt öka återvinningen och en säker återanvändning globalt.
- 6.4 Till 2030 väsentligt effektivisera vattenanvändningen inom alla sektorer samt säkerställa hållbara uttag och en hållbar försörjning med sötvatten för att angripa vattenbristen och väsentligt minska det antal människor som lider av vattenbrist.
- 6.5 Senast 2030 genomföra en integrerad förvaltning av vattenresurser på alla nivåer, när så är lämpligt genom gränsöverskridande samarbete.
- 6.6 Senast 2020 skydda och återställa de vattenrelaterade ekosystemen, däribland berg, skogar, våtmarker, floder, akviferer och sjöar.
- 6.a Till 2030 utöka det internationella samarbetet och stödet för kapacitetsuppbyggnad till utvecklingsländerna inom vatten- och sanitetsrelaterade verksamheter och program, inklusive genom tekniker för vatteninsamling, avsaltning, vattneffektivitet, rening av avloppsvatten, återvinning och återanvändning.

Mål 7 Säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla

- 7.1 Senast 2030 säkerställa allmän tillgång till ekonomiskt överkomliga, tillförlitliga och moderna energitjänster.
- 7.2 Till 2030 väsentligen öka andelen förnybar energi i den globala energimixen.
- 7.3 Till 2030 fördubbla den globala förbättringstakten vad gäller energieffektivitet
- 7.a Till 2030 stärka det internationella samarbetet för att underlätta tillgång till forskning och teknik inom ren energi, inklusive förnybar energi, energieffektivitet samt avancerad och renare fossilbränslebaserad teknik, samt främja investeringar i energiinfrastruktur och ren energiteknik.
- 7.b Till 2030 bygga ut infrastrukturen och uppgradera tekniken för att leverera moderna och hållbara energitjänster till alla i utvecklingsländerna, i synnerhet de minst utvecklade länderna och små önationer under utveckling.

Mål 8 Verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla

- 8.1 Upprätthålla ekonomisk tillväxt per capita i enlighet med nationella förhållanden och i synnerhet en BNP-tillväxt på minst 7 procent per år i de minst utvecklade länderna.
- 8.2 Uppnå högre ekonomisk produktivitet genom diversifiering, teknisk uppgradering och innovation, bland annat genom att fokusera på sektorer med högt förädlingsvärde och hög arbetsintensitet.
- 8.3 Främja utvecklingsinriktad politik som stöder produktiv verksamhet, skapande av anständiga arbetstillfällen, företagande, kreativitet och innovation samt uppmuntra att mikroföretag liksom små och medelstora företag växer och blir en del av den formella ekonomin, bland annat genom tillgång till finansiella tjänster.
- 8.4 Fram till 2030 successivt förbättra den globala resurseffektiviteten i konsumtionen och produktionen samt sträva efter att bryta sambandet mellan ekonomisk tillväxt och miljöförstöring, i enlighet med det tioåriga ramverket för hållbar konsumtion och produktion, med de utvecklade länderna i täten.
- 8.5 Senast 2030 uppnå full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla kvinnor och män, inklusive ungdomar och personer med funktionsnedsättning, samt lika lön för likvärdigt arbete.
- 8.6 Till 2020 väsentligt minska den andel ungdomar som varken arbetar eller studerar.
- 8.7 Vidta omedelbara och effektiva åtgärder för att avskaffa tvångsarbete, modernt slaveri och människohandel och säkra att de värsta formerna av barnarbete, inklusive rekrytering och användning av barnsoldater, förbjuds och upphör. Avskaffa alla former av barnarbete senast 2025.

- 8.8 Skydda arbetstagarnas rättigheter och främja en trygg och säker arbetsmiljö för alla arbetstägare, inklusive arbetskraftsinvandrare, i synnerhet kvinnliga migranter, och människor i otrygga anställningar.
- 8.9 Senast 2030 utarbeta och genomföra politik för hållbar turism som skapar arbetstillfällen och främjar lokal kultur och lokala produkter.
- 8.10 Stärka de inhemska finansinstitutens kapacitet att främja och utöka tillgången till bank- och försäkringstjänster samt finansiella tjänster för alla.
- 8.a Öka det handelsrelaterade stödet (Aid for Trade) till utvecklingsländerna, i synnerhet de minst utvecklade länderna, bland annat genom det förstärkta integrerade ramverket för handelsrelaterat tekniskt bistånd till de minst utvecklade länderna (Enhanced Integrated Framework for Trade-related technical Assistance to Least Developed Countries).
- 8.b Senast 2020 utarbeta och börja tillämpa en global strategi för ungdomssysselsättning samt genomföra Internationella arbetsorganisationens globala sysselsättningspakt.

Mål 9 Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation

- 9.1 Bygga ut tillförlitlig, hållbar och motståndskraftig infrastruktur av hög kvalitet, inklusive regional och gränsöverskridande infrastruktur, för att stödja ekonomisk utveckling och människors välbefinnande, med fokus på ekonomiskt överkomlig och rättvis tillgång för alla.
- 9.2 Verka för en inkluderande och hållbar industrialisering. Till 2030 avsevärt öka industrins andel av sysselsättning och BNP, i enlighet med nationella förhållanden, och fördubbla denna andel i de minst utvecklade länderna.
- 9.3 Öka tillgången för småskaliga industriföretag och andra företag, i synnerhet i utvecklingsländerna, till finansiella tjänster, inklusive överkomliga krediter, samt deras integrering i värdekedjor och marknader.
- 9.4 Till 2030 rusta upp infrastrukturen och anpassa industrin för att göra dem hållbara, med effektivare resursanvändning och fler rena och miljövänliga tekniker och industriprocesser. Alla länder vidtar åtgärder i enlighet med sina respektive förutsättningar.
- 9.5 Förbättra forskningen och industrisektorens tekniska kapacitet i alla länder, i synnerhet utvecklingsländerna, bland annat genom att till 2030 uppmuntra innovation och väsentligt öka det antal personer som arbetar med forskning och utveckling per 1 miljon människor liksom de offentliga och privata utgifterna för forskning och utveckling.
- 9.a Främja utbyggnad av hållbar och motståndskraftig infrastruktur i utvecklingsländerna genom ökat finansiellt, teknologiskt och tekniskt stöd till afrikanska länder, de minst utvecklade länderna, kustlösa utvecklingsländer och små önationer under utveckling.
- 9.b Stödja inhemsk teknikutveckling, forskning och innovation i utvecklingsländerna, inklusive genom att säkerställa en gynnsam policymiljö för exempelvis industriell diversifiering och förädling av råvaror.
- 9.c Väsentligt ökad tillgången till informations- och kommunikationsteknik samt eftersträva allmän och ekonomiskt överkomlig tillgång till Internet i de minst utvecklade länderna senast 2020.

Mål 10 Minska ojämlikheten inom och mellan länder

- 10.1 Till 2030 successivt uppnå och upprätthålla en inkomstillväxt högre än det nationella genomsnittet för de 40 procent av befolkningen som har lägst inkomst.
- 10.2 Till 2030 möjliggöra och verka för att alla människors, oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, ras, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk eller annan ställning, blir inkluderade i det sociala, ekonomiska och politiska livet.
- 10.3 Säkerställa lika möjligheter och minska förekomsten av ojämlika utfall, bland annat genom att avskaffa diskriminerande lagstiftning, politik och praxis och främja lagstiftning, politik och åtgärder av lämpligt slag i detta hänseende.
- 10.4 Besluta om politik, särskilt finans-, löne- och socialskyddspolitik, och successivt uppnå ökad jämlikhet.
- 10.5 Förbättra regleringen och övervakningen av globala finansmarknader och finansinstitut samt stärka genomförandet av sådana regleringar.

- 10.6 Säkra starkt representation och röst till utvecklingsländer i beslutsfattandet i globala internationella ekonomiska och finansiella institutioner i syfte att göra dessa mer effektiva, trovärdiga, ansvarsskyldiga och legitima.
- 10.7 Underlätta en ordnad, säker, reglerad och ansvarsfull migration och rörlighet av personer, inklusive genom planerad och väl fungerande migrationspolitik.
- 10.a Genomföra principen om särskild och differentierad behandling för utvecklingsländerna, i synnerhet de minst utvecklade länderna, i enlighet med Världshandelsorganisationens avtal.
- 10.b Uppmuntra offentligt utvecklingsbistånd och finansiella flöden, inklusive utländska direktinvesteringar, till de stater där behovet är som störst, i synnerhet de minst utvecklade länderna, afrikanska länder, små önationer under utveckling samt kustlösa utvecklingsländer, i enlighet med deras nationella planer och program.
- 10.c Senast 2030 minska transaktionskostnaderna för migranternas remitteringar till mindre än 3 procent samt avskaffa remitteringskorridorer där kostnaderna överstiger 5 procent.

Mål 11 Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara

- 11.1 Senast 2030 säkerställa tillgång för alla till fullgoda, säkra och ekonomiskt överkomliga bostäder och grundläggande tjänster samt rusta upp slumområden.
- 11.2 Senast 2030 tillhandahålla tillgång till säkra, ekonomiskt överkomliga, tillgängliga och hållbara transportsystem för alla. Förbättra trafiksäkerheten, särskilt genom att bygga ut kollektivtrafiken, med särskild uppmärksamhet på behoven hos människor i utsatta situationer, kvinnor, barn, personer med funktionsnedsättning samt äldre personer.
- 11.3 Till 2030 verka för en inkluderande och hållbar urbanisering samt förbättra kapaciteten för deltagandebaserad, integrerad och hållbar planering och förvaltning av bosättningar i alla länder.
- 11.4 Stärka insatserna för att skydda och trygga världens kultur- och naturarv.
- 11.5 Till 2030 väsentligt minska antalet dödsfall och antalet människor som drabbas av katastrofer, inklusive vattenrelaterade katastrofer. Även tillse att de direkta ekonomiska förlusterna till följd av sådana katastrofer, i form av lägre global BNP, minskar väsentligt. Särskilt fokus bör ligga på att skydda de fattiga och människor i utsatta situationer.
- 11.6 Till 2030 minska städernas negativa miljöpåverkan per person, bland annat genom att ägna särskild uppmärksamhet åt luftkvalitet samt hantering av kommunalt och annat avfall.
- 11.7 Senast 2030 tillhandahålla universell tillgång till säkra, inkluderande och tillgängliga grönområden och offentliga platser, i synnerhet för kvinnor och barn, äldre personer och personer med funktionsnedsättning.
- 11.a Främja positiva ekonomiska, sociala och miljömässiga kopplingar mellan stadsområden, stadsnära områden och landsbygdsområden genom att stärka den nationella och regionala utvecklingsplaneringen.
- 11.b Till 2020 väsentligen öka det antal städer och samhällen som antar och genomför integrerade strategier och planer för inkludering, resurseffektivitet, begränsning av och anpassning till klimatförändringarna och motståndskraft mot katastrofer samt utveckla och genomföra, i linje med Sendai-ramverket för katastrofriskreducering 2015–2030, en samlad katastrofriskhantering på alla nivåer.
- 11.c Stödja de minst utvecklade länderna, inklusive genom finansiellt och tekniskt bistånd, att bygga hållbara och motståndskraftiga byggnader av lokala material.

Mål 12 Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster

- 12.1 Genomföra det tioåriga ramverket för hållbara konsumtions- och produktionsmönster. Alla länder vidtar åtgärder, med de utvecklade länderna i täten och med hänsyn tagen till utvecklingsländernas utveckling och förutsättningar.
- 12.2 Senast 2030 uppnå en hållbar förvaltning och ett effektivt nyttjande av naturresurser.
- 12.3 Till 2030, halvera det globala matsvinnet per person i butik- och konsumentledet, och minska matsvinnet längs hela livsmedelskedjan, även förlusterna efter skörd.
- 12.4 Senast 2020 uppnå miljövänlig hantering av kemikalier och alla typer av avfall under hela deras livscykel, i enlighet med överenskomna internationella ramverket, samt avsevärt minska utsläppen av dem i luft, vatten och mark i syfte att minimera deras negativa konsekvenser för människors hälsa och miljön.

- 12.5 Till 2030 väsentligt minska mängden avfall genom åtgärder för att förebygga, minska, återanvända och återvinna avfall.
- 12.6 Uppmuntra företag, särskilt stora och multinationella företag, att införa hållbara metoder och att integrera hållbarhetsinformation i sin rapporteringscykel.
- 12.7 Främja hållbara offentliga upphandlingsmetoder, i enlighet med nationell politik och nationella prioriteringar.
- 12.8 Senast 2030 säkerställa att människor överallt har den information och medvetenhet som behövs för en hållbar utveckling och livsstilar i harmoni med naturen.
- 12.a Stödja utvecklingsländerna att stärka sin vetenskapliga och tekniska kapacitet att utvecklas i riktning mot mer hållbara konsumtions- och produktionsmönster.
- 12.b Utveckla och genomföra verktyg för att övervaka hur en hållbar utveckling påverkar en hållbar turism som skapar arbetstillfällen och främjar lokal kultur och lokala produkter.
- 12.c Rationalisera ineffektiva subventioner av fossila bränslen som uppmuntrar till slösaktig konsumtion genom att undanröja snedvridningar på marknaden, i enlighet med nationella förhållanden. Detta kan till exempel omfatta att omstrukturera beskattningen och avveckla eventuella skadliga subventioner för att avspegla deras effekter på miljön. En sådan politik måste ta full hänsyn till utvecklingsländernas särskilda behov och förhållanden och minimera eventuella negativa effekter på deras utveckling på ett sätt som skyddar de fattiga och de berörda samhällena.

Mål 13 Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser

- 13.1 Stärka motståndskraften mot och förmågan till anpassning till klimatrelaterade faror och naturkatastrofer i alla länder.
- 13.2 Integrera klimatåtgärder i politik, strategier och planering på nationell nivå.
- 13.3 Förbättra utbildningen, medvetenheten och den mänskliga och institutionella kapaciteten vad gäller begränsning av klimatförändringarna, klimatanpassning, begränsning av klimatförändringarnas konsekvenser samt tidig varning.
- 13.a Fullfölja det åtagande som de utvecklade länder som är parter i Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar gjort gällande en målsättning att till 2020 gemensamt mobilisera 100 miljarder US-dollar årligen från alla typer av källor för att tillgodose utvecklingsländernas behov vad gäller meningsfulla begränsningsåtgärder och insyn i genomförandet samt så snart som möjligt finansiera och operationalisera den gröna klimatfonden fullt ut.
- 13.b Främja mekanismer för att höja förmågan till effektiv klimatrelaterad planering och förvaltning i de minst utvecklade länderna, med särskilt fokus på kvinnor, ungdomar samt lokala och marginaliserade samhällen.

Mål 14 Bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för en hållbar utveckling

- 14.1 Till 2025 förebygga och avsevärt minska alla slags föroreningar i havet, i synnerhet från landbaserad verksamhet, inklusive marint skräp och tillförselav näringsämnen.
- 14.2 Senast 2020 förvalta och skydda marina och kustnära ekosystem på ett hållbart sätt för att undvika betydande negativa konsekvenser, bland annat genom att stärka deras motståndskraft, samt vidta åtgärder för att återställa dem i syfte att uppnå friska och produktiva hav.
- 14.3 Minimera och åtgärda med havsförsurningens konsekvenser, bland annat genom ökat vetenskapligt samarbete på alla nivåer.
- 14.4 Senast 2020 införa en effektiv fångstreglering och stoppa överfiske, olagligt, orapporterat och oreglerat fiske liksom destruktiva fiskemetoder samt genomföra vetenskapligt baserade förvaltningsplaner i syfte att återställa fiskbestånden så snabbt som möjligt, åtminstone till de nivåer som kan producera maximalt hållbart uttag, fastställt utifrån deras biologiska egenskaper.
- 14.5 Senast 2020 skydda minst 10 procent av kust- och havsområdena, i överensstämmelse med nationell och internationell rätt och på grundval av bästa tillgängliga vetenskapliga rön.

- 14.6 Senast 2020 förbjuda vissa former av fiskesubventioner som bidrar till överkapacitet och överfiske, avskaffa subventioner som bidrar till olagligt, orapporterat och oreglerat fiske och avstå från att införa nya sådana subventioner, med erkännande av att en ändamålsenlig och effektiv särskild och differentierad behandling av utvecklingsländerna och de minst utvecklade länderna bör vara en integrerad del av förhandlingarna om fiskesubventioner i Världshandelsorganisationen.[1]
- 14.7 Till 2030 öka den ekonomiska nyttan för små önationer under utveckling och de minst utvecklade länderna av ett hållbart nyttjande av marina resurser, bland annat genom en hållbar förvaltning av fiske, vattenbruk och turism.
- 14.a Öka den vetenskapliga kunskapen, utveckla forskningskapaciteten och överföra havsteknik, med hänsyn tagen till den mellanstatliga oceanografiska kommissionens kriterier och riktlinjer för överföring av havsteknik (Criteria and Guidelines on the Transfer of Marine Technology), i syfte att skapa friskare hav och öka den marina biologiska mångfaldens bidrag till utvecklingen i utvecklingsländerna, i synnerhet i små önationer under utveckling och de minst utvecklade länderna.
- 14.b Säkerställa tillträde för småskaliga icke-industriella fiskare till marina resurser och marknader.
- 14.c Stärka bevarandet och hållbart nyttjande av haven och havsresurserna genom att genomföra internationell rätt, såsom den kommer till uttryck i Förenta nationernas havsrättskonvention (UNCLOS), som utgör den rättsliga ramen för bevarande och hållbart nyttjande av hav och havsresurser, vilket erinras om i punkt 158 i slutdokumentet The Future We Want från Förenta nationernas konferens om hållbar utveckling (Rio+20).

Mål 15 Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstörelsen samt hejda förlusten av biologisk mångfald

- 15.1 Till 2020 bevara, återställa och hållbart använda ekosystem på land och i sötvatten och deras ekosystemtjänster, särskilt skogar, våtmarker, berg och torra områden, i enlighet med de skyldigheter som anges i internationella överenskommelser.
- 15.2 Till 2020 främja genomförandet av hållbart brukande av alla typer av skogar, stoppa avskogningen, återställa utarmade skogar och kraftigt öka nybeskogningen och återbeskogningen i hela världen.
- 15.3 Till 2030 bekämpa ökenspridning, återställa förstörd mark och jord, inklusive mark som drabbats av ökenspridning, torka och översvämningar, samt sträva efter att uppnå en värld utan nettoförstörelse av mark.
- 15.4 Senast 2030 säkerställa att bevara bergsekosystemen, inklusive deras biologiska mångfald, i syfte att öka deras förmåga att producera nytta som behövs för en hållbar utveckling.
- 15.5 Vidta omedelbara och betydande åtgärder för att minska förstörelsen av naturliga livsmiljöer, hejda förlusten av biologisk mångfald och senast 2020 skydda och förebygga utrotning av hotade arter.
- 15.6 Främja en rimlig och rättvis fördelning av den nytta som uppstår vid användning av genetiska resurser samt lämpligt tillträde till sådana resurser, i enlighet med internationella avtal
- 15.7 Vidta omedelbara åtgärder för att stoppa tjuvjakt på och handel med skyddade djur- och växtarter och inrikta åtgärderna på både utbudet av och efterfrågan på olagliga produkter från vilda djur och växter.
- 15.8 Senast 2020 införa åtgärder för att förhindra införseln av invasiva främmande arter och avsevärt minska deras påverkan på land- och vattensystem samt kontrollera eller utrota prioriterade arter.
- 15.9 Senast 2020 integrera ekosystemens och den biologiska mångfaldens värden i nationella och lokala planerings- och utvecklingsprocesser, strategier för fattigdomsminskning samt räkenskaper.
- 15.a Mobilisera och väsentligt öka de finansiella resurserna från alla källor för att bevara och hållbart nyttja den biologiska mångfalden och ekosystemen.
- 15.b Mobilisera betydande resurser från alla källor och på alla nivåer för att finansiera hållbart brukande av skogar och ge utvecklingsländerna lämpliga incitament att utveckla ett sådant bruk, inklusive för bevarande och återbeskogning.

- 15.c Öka det globala stödet till insatser för att bekämpa tjuvjakt på och illegal handel med skyddade arter, inklusive genom att öka möjligheterna till en hållbar försörjning i lokalsamhällena.

Mål 16 Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer

- 16.1 Avsevärt minska alla former av våld och dödligt våld överallt.
- 16.2 Eliminera övergrepp, utnyttjande, människohandel och alla former av våld eller tortyr mot barn.
- 16.3 Främja rättssäkerheten på nationell och internationell nivå samt säkerställa lika tillgång till rättvisa för alla.
- 16.4 Till 2030 avsevärt minska de olagliga finansiella flödena och vapenflödena, öka möjligheterna att återvinna och återfå stulna tillgångar samt bekämpa alla former av organiserad brottslighet.
- 16.5 Väsentligt minska alla former av korruption och mutor.
- 16.6 Bygga upp effektiva och transparenta institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.
- 16.7 Säkerställa ett lyhört, inkluderande, deltagandebaserat och representativt beslutsfattande på alla nivåer.
- 16.8 Utvidga och stärka utvecklingsländernas deltagande i institutionerna för global styrning.
- 16.9 Senast 2030 tillhandahålla juridisk identitet för alla, inklusive födelseregistrering.
- 16.10 Säkerställa allmän tillgång till information och skydda grundläggande friheter, i enlighet med nationell lagstiftning och internationella avtal.
- 16.a Stärka berörda nationella institutioner, bland annat genom internationellt samarbete, i syfte att bygga upp kapacitet på alla nivåer, i synnerhet i utvecklingsländerna, för att förebygga våld och bekämpa terrorism och brottslighet.
- 16.b Verka för och genomdriva icke-diskriminerande lagstiftning och politik för en hållbar utveckling.

Mål 17 Stärka genomförandemedlen och återvitalisera det globala partnerskapet för hållbar utveckling

- 17.1 Stärka den inhemska resursmobiliseringen, inklusive genom internationellt stöd till utvecklingsländerna, för att förbättra den inhemska kapaciteten att ta upp skatter och andra intäkter.
- 17.2 De utvecklade länderna ska fullt ut fullfölja sina åtaganden i fråga om offentligt utvecklingsbistånd, inklusive många utvecklade länders åtagande att nå målet att ge 0,7 procent av BNI till utvecklingsländer och 0,15–0,20 procent av BNI till de minst utvecklade länderna. De länder som ger offentligt utvecklingsbistånd uppmanas att överväga att fastställa ett mål om att ge minst 0,20 procent av BNI till de minst utvecklade länderna.
- 17.3 Mobilisera additionella finansiella resurser till utvecklingsländerna från många olika källor.
- 17.4 Bistå utvecklingsländerna att uppnå en långsiktig hållbar skuldsättning genom en samordnad politik som syftar till att, när så är lämpligt, främja skuldfinansiering, skuldlättning och skuldstrukturering samt åtgärda kraftigt skuldyngda fattiga länders utlandsskuld för att minska skuldbördan.
- 17.5 Anta och genomföra investeringsfrämjande regleringar för de minst utvecklade länderna.
- 17.6 Stärka nord-syd-samarbetet, syd-syd-samarbetet och det regionala och internationella trepartssamarbetet kring och tillgången till vetenskap, teknik och innovation samt öka kunskapsutbytet på gemensamt överenskomna villkor, inklusive genom förbättrad samordning mellan befintliga mekanismer, i synnerhet på FN-nivå, och genom en global mekanism för teknikfrämjande.
- 17.7 Främja utveckling, överföring och spridning av miljövänlig teknik till utvecklingsländerna på gynnsamma villkor, inklusive koncessions- och förmånsvillkor, på villkor som överenskommit mellan parterna.
- 17.8 Senast 2017 fullt ut operationaliserat teknikbanken och mekanismen för kapacitetsuppbyggnad inom vetenskap, teknik och innovation för de minst utvecklade länderna samt öka användningen av gynnsam teknik, i synnerhet informations- och kommunikationsteknik.
- 17.9 Öka det internationella stödet för genomförande av effektiv och riktad kapacitetsuppbyggnad i utvecklingsländerna till stöd för nationella planer för att genomföra alla målen för hållbar utveckling, inklusive genom samarbete nord-syd och syd-syd samt trepartssamarbete.

-
- 17.10 Främja ett universellt, regelbaserat, öppet, icke-diskriminerande och rättvist multilateralt handelssystem inom ramen för Världshandelsorganisationen, inklusive genom att slutföra förhandlingarna enligt utvecklingsagendan från Doha.
- 17.11 Avsevärt öka utvecklingsländernas export, i synnerhet i syfte att fördubbla de minst utvecklade ländernas andel av den globala exporten till 2020.
- 17.12 Se till att alla de minst utvecklade länderna inom fastställda tidsramar bereds varaktigt tull- och kvotfritt marknadstillträde, i överensstämmelse med Världshandelsorganisationens beslut, inklusive genom att säkerställa att preferentiella ursprungsregler som gäller för import från de minst utvecklade länderna är genomblickbara och enkla, samt bidra till att underlätta marknadstillträde.
- 17.13 Öka den makroekonomiska stabiliteten i världen, bland annat genom politisk samordning och samstämmig politik.
- 17.14 Föra en mer samstämmig politik för hållbar utveckling.
- 17.15 Respektera varje lands politiska handlingsutrymme och ledarskap att fastställa och genomföra politik för fattigdomsutrotning och hållbar utveckling.
- 17.16 Stärka det globala partnerskapet för hållbar utveckling och komplettera det med partnerskap mellan flera parter som mobiliserar och utbyter kunskap, expertis, teknik och finansiella resurser, för att bidra till att målen för hållbar utveckling nås i alla länder, i synnerhet utvecklingsländer.
- 17.17 Uppmuntra och främja effektiva offentliga och offentlig-privata partnerskap samt partnerskap inom det civila samhället vilka bygger på erfarenheterna från andra partnerskap och deras finansieringsstrategier.
- 17.18 Till 2020 öka stödet för kapacitetsuppbyggnad till utvecklingsländerna, inklusive de minst utvecklade länderna och små önationer under utveckling, för att avsevärt öka tillgången på aktuella och tillförlitliga uppgifter av hög kvalitet, uppdelade efter inkomst, kön, ålder, ras, etnicitet, migrationsstatus, funktionsnedsättning, geografisk plats och andra nationellt relevanta aspekter.
- 17.19 Till 2030 bygga vidare på befintliga initiativ för att utveckla mått på framsteg som görs mot hållbar utveckling som kompletterar BNP samt stödja uppbyggnad av statistisk kapacitet i utvecklingsländerna.

Av Skogsstyrelsen publicerade Rapporter:

- 1988:1 Mallar för ståndortsbonitering; Lathund för 18 län i södra Sverige
- 1991:1 Tätortsnära skogsbruk
- 1992:3 Aktiva Natur- och Kulturvårdande åtgärder i skogsbruket
- 1993:7 Betespräglad äldre bondeskog – från naturvårdssynpunkt
- 1994:5 Historiska kartor – underlag för natur- och kulturmiljövård i skogen
- 1995:1 Planering av skogsbrukets hänsyn till vatten i ett avrinningsområde i Gävleborg
- 1995:2 SUMPSKOG – ekologi och skötsel
- 1996:1 Women in Forestry – What is their situation?
- 1996:2 Skogens kvinnor – Hur är läget?
- 1997:2 Naturvårdsutbildning (20 poäng) Hur gick det?
- 1997:5 Miljeu96 Rådgivning. Rapport från utvärdering av miljeurådgivningen
- 1997:6 Effekter av skogsbränsleuttag och askåterföring – en litteraturstudie
- 1997:7 Målgruppsanalys
- 1997:8 Effekter av tungmetallnedfall på skogslevande landsnäckor (with English Summary: The impact on forest land snails by atmospheric deposition of heavy metals)
- 1997:9 GIS-metodik för kartläggning av markförsurning – En pilotstudie i Jönköpings län
- 1998:1 Miljökonsekvensbeskrivning (MKB) av skogsbränsleuttag, asktillförsel och övrig näringskompensation
- 1998:3 Dalaskog – Pilotprojekt i landskapsanalys
- 1998:4 Användning av satellitdata – hitta avverkad skog och uppskatta lövröjningsbehov
- 1998:5 Baskatjoner och aciditet i svensk skogsmark – tillstånd och förändringar
- 1998:6 Övervakning av biologisk mångfald i det brukade skogslandskapet. With a summary in English: Monitoring of biodiversity in managed forests.
- 1998:7 Marksvampar i kalkbarrskogar och skogsbeten i Gotländska nyckelbiotoper
- 1999:1 Miljökonsekvensbeskrivning av Skogsstyrelsens förslag till åtgärdsprogram för kalkning och vitalisering
- 1999:2 Internationella konventioner och andra instrument som behandlar internationella skogsfrågor
- 2000:1 Samordnade åtgärder mot försurning av mark och vatten – Underlagsdokument till Nationell plan för kalkning av sjöar och vattendrag
- 2000:4 Skogsbruket i den lokala ekonomin
- 2000:5 Aska från biobränsle
- 2000:6 Skogsskadeinventering av bok och ek i Sydsverige 1999
- 2001:1 Landmolluskfaunans ekologi i sump- och myrskogar i mellersta Norrland, med jämförelser beträffande förhållandena i södra Sverige
- 2001:2 Arealförluster från skogliga avrinningsområden i Västra Götaland
- 2001:3 The proposals for action submitted by the Intergovernmental Panel on Forests (IPF) and the Intergovernmental Forum on Forests (IFF) – in the Swedish context
- 2001:4 Resultat från Skogsstyrelsens ekenkät 2000
- 2001:5 Effekter av kalkning i utströmningsområden med kalkkross 0 - 3 mm
- 2001:6 Biobränslen i Söderhamn
- 2001:7 Entreprenörer i skogsbruket 1993–1998
- 2001:8A Skogspolitisk historia
- 2001:8B Skogspolitiken idag – en beskrivning av den politik och övriga faktorer som påverkar skogen och skogsbruket
- 2001:8C Gröna planer
- 2001:8D Föryngring av skog
- 2001:8E Fornlämningar och kulturmiljöer i skogsmark
- 2001:8G Framtidens skog
- 2001:8H De skogliga aktörerna och skogspolitiken
- 2001:8I Skogsbilvägar
- 2001:8J Skogen sociala värden
- 2001:8K Arbetsmarknadspolitiska åtgärder i skogen
- 2001:8L Skogsvårdsorganisationens uppdragsverksamhet
- 2001:8M Skogsbruk och rennäring
- 2001:8O Skador på skog
- 2001:9 Projekterfarenheter av landskapsanalys i lokal samverkan – (LIFE 96 ENV S 367) Uthålligt skogsbruk byggt på landskapsanalys i lokal samverkan
- 2001:11A Strategier för åtgärder mot markförsurning
- 2001:11B Markförsurningsprocesser
- 2001:11C Effekter på biologisk mångfald av markförsurning och motåtgärder
- 2001:11D Urvalskriterier för bedömning av markförsurning

2001:11E	Effekter på kvävedynamiken av markförsurning och motåtgärder
2001:11F	Effekter på skogsproduktion av markförsurning och motåtgärder
2001:11G	Effekter på tungmetallers och cesiums rörlighet av markförsurning och motåtgärder
2002:1	Ekskador i Europa
2002:2	Gröna Huset, slutrapport
2002:3	Project experiences of landscape analysis with local participation – (LIFE 96 ENV S 367) Local participation in sustainable forest management based on landscape analysis
2002:4	Landskapsekologisk planering i Söderhamns kommun
2002:5	Miljöriktig vedeldning – Ett informationsprojekt i Söderhamn
2002:6	White backed woodpecker landscapes and new nature reserves
2002:7	ÄBIN Satellit
2002:8	Demonstration of Methods to monitor Sustainable Forestry, Final report Sweden
2002:9	Inventering av frötäktsbestånd av stjärkek, bergek och rödek under 2001 – Ekdöd, skötsel och naturvård
2002:10	A comparison between National Forest Programmes of some EU-member states
2002:11	Satellitbildsbaserade skattningar av skogliga variabler
2002:12	Skog & Miljö – Miljöbeskrivning av skogsmarken i Söderhamns kommun
2003:1	Övervakning av biologisk mångfald i skogen – En jämförelse av två metoder
2003:2	Fågelfaunan i olika skogsmiljöer – en studie på beståndsnivå
2003:3	Effektivare samråd mellan rennärning och skogsbruk – förbättrad dialog via ett utvecklat samrådsförfarande
2003:4	Projekt Nissadalen – En integrerad strategi för kalkning och askspridning i hela avrinningsområden
2003:5	Projekt Renbruksplan 2000–2002 Slutrapport, – ett planeringsverktyg för samebyarna
2003:6	Att mäta skogens biologiska mångfald – möjligheter och hinder för att följa upp skogspolitikens miljömål i Sverige
2003:7	Vilka botaniska naturvärden finns vid torplämningar i norra Uppland?
2003:8	Kalkgranskogar i Sverige och Norge – förslag till växtsociologisk klassificering
2003:9	Skogsägare på distans – Utvärdering av SVO:s riktade insatser för utbor
2003:10	The EU enlargement in 2004: analysis of the forestry situation and perspectives in relation to the present EU and Sweden
2004:1	Effektuppföljning skogsmarkskalkning tillväxt och trädvitalitet, 1990–2002
2004:2	Skogliga konsekvensanalyser 2003 – SKA 03
2004:3	Natur- och kulturinventeringen i Kronobergs län 1996–2001
2004:4	Naturlig förnygring av tall
2004:5	How Sweden meets the IPF requirements on nfp
2004:6	Synthesis of the model forest concept and its application to Vilhelmina model forest and Barents model forest network
2004:7	Vedlevande arters krav på substrat – sammanställning och analys av 3 600 arter
2004:8	EU-utvidningen och skogsindustrin – En analys av skogsindustrins betydelse för de nya medlemsländernas ekonomier
2004:10	Om virkesförrådets utveckling och dess påverkan på skogsbrukets lönsamhet under perioden 1980–2002
2004:11	Naturskydd och skogligt genbevarande
2004:12	När vi skogspolitikens mångfaldsmål på artnivå? – Åtgärdsförslag för uppföljning och metodutveckling
2005:1	Access to the forests for disabled people
2005:2	Tillgång till naturen för människor med funktionshinder
2005:3	Besöksstudier i naturområden – en handbok
2005:4	Visitor studies in nature areas – a manual
2005:5	Skogshistoria år från år 1177–2005
2005:6	Vägar till ett effektivare samarbete i den privata tätortsnära skogen
2005:7	Planering för rekreation – Grön skogsbruksplan i privatägd tätortsnära skog
2005:8a-8c	Report from Proceedings of ForestSAT 2005 in Borås May 31 – June 3
2005:9	Sammanställning av stormskador på skog i Sverige under de senaste 210 åren
2005:10	Frivilliga avsättningar – en del i Miljökvalitetsmålet Levande skogar
2005:11	Skogliga sektorsmål – förutsättningar och bakgrundsmaterial
2005:12	Målbilder för det skogliga sektorsmålet – hur går det med bevarandet av biologisk mångfald?
2005:13	Ekonomiska konsekvenser av de skogliga sektorsmålen
2005:14	Tio skogsägares erfarenheter av stormen
2005:15	Uppföljning av skador på fornlämningar och övriga kulturlämningar i skog
2005:16	Mykorrhizasvampar i örtrika granskogar – en metodstudie för att hitta värdefulla miljöer

2005:17	Forskningsseminarium skogsbruk – rennäring 11–12 augusti 2004
2005:18	Klassning av renbete med hjälp av ståndortsboniteringens vegetationstypsindelning
2005:19	Jämförelse av produktionspotential mellan tall, gran och björk på samma ståndort
2006:1	Kalkning och askspridning på skogsmark – redovisning av arealer som ingått i Skogsstyrelsens försöksverksamhet 1989–2003
2006:2	Satellitbildsanalys av skogsbilvägar över våtmarker
2006:3	Myllrande Våtmarker – Förslag till nationell uppföljning av delmålet om byggande av skogsbilvägar över värdefulla våtmarker
2006:4	Granbarkborren – en scenarioanalys för 2006–2009
2006:5	Överensstämmelse anmält och verkligt GROTT-uttag?
2006:6	Klimathotet och skogens biologiska mångfald
2006:7	Arenor för hållbart brukande av landskapets alla värden – begreppet Model Forest som ett exempel
2006:8	Analys av riskfaktorer efter stormen Gudrun
2006:9	Stormskadad skog – föryngring, skador och skötsel
2006:10	Miljökonsekvenser för vattenkvalitet, Underlagsrapport inom projektet Stormanalys
2006:11	Miljökonsekvenser för biologisk mångfald – Underlagsrapport inom projekt Stormanalys
2006:12	Ekonomiska och sociala konsekvenser i skogsbruket av stormen Gudrun
2006:13	Hur drabbades enskilda skogsägare av stormen Gudrun – Resultat av en enkätundersökning
2006:14	Riskhantering i skogsbruket
2006:15	Granbarkborrens utnyttjande av vindfällan under första sommaren efter stormen Gudrun – (The spruce bark beetle in wind-felled trees in the first summer following the storm Gudrun)
2006:16	Skogliga sektorsmål i ett internationellt sammanhang
2006:17	Skogen och ekosystemansatsen i Sverige
2006:18	Strategi för hantering av skogliga naturvärden i Norrtälje kommun ("Norrtäljeprojektet")
2006:19	Kantzonen ekologiska roll i skogliga vattendrag – en litteraturöversikt
2006:20	Ägoslag i skogen – Förslag till indelning, begrepp och definitioner för skogsrelaterade ägoslag
2006:21	Regional produktionsanalys – Konsekvenser av olika miljöambitioner i länen Dalarna och Gävleborg
2006:22	Regional skoglig Produktionsanalys – Konsekvenser av olika skötselregimer
2006:23	Biomassaflöden i svensk skogsnäring 2004
2006:24	Trädbränslestatistik i Sverige – en förstudie
2006:25	Tillväxtstudie på Skogsstyrelsens obsytor
2006:26	Regional produktionsanalys – Uppskattning av tillgängligt trädbränsle i Dalarnas och Gävleborgs län
2006:27	Referenshägn som ett verktyg i vilt- och skogsförvaltning
2007:1	Utvärdering av ÅBIN
2007:2	Trädslagets betydelse för markens syra-basstatus – resultat från Ståndortskarteringen
2007:3	Älg- och rådjursstammarnas kostnader och värden
2007:4	Virkesbalanser för år 2004
2007:5	Life Forests for water – summary from the final seminar in Lycksele 22–24 August 2006
2007:6	Renskadorna i plant- och ungskog – en litteraturöversikt och analys av en taxeringsmetod
2007:7	Övervakning och klassificering av skogsvattendrag i enlighet med EU:s ramdirektiv för vatten – exempel från Emån och Öreälven
2007:8	Svenskt skogsbruk möter klimatförändringar
2007:9	Uppföljning av skador på fornlämningar i skogsmark
2007:10	Utgör kvävegödsling av skog en risk för Östersjön? Slutsatser från ett seminarium anordnat av Baltic Sea 2020 i samarbete med Skogsstyrelsen
2008:1	Arenas for Sustainable Use of All Values in the Landscape – the Model Forest concept as an example
2008:2	Samhällsekonomisk konsekvensanalys av skogsmarks- och ytvattenkalkning
2008:3	Mercury Loading from forest to surface waters: The effects of forest harvest and liming
2008:4	The impact of liming on ectomycorrhizal fungal communities in coniferous forests in Southern Sweden
2008:5	Långtidseffekter av kalkning på skogsmarkens kol- och kväveförråd
2008:6	Underlag för en nationell strategi för skötsel och skydd av sumpskogar
2008:7	Regionala analyser om kontinuitetsskogar och hyggesfritt skogsbruk
2008:8	Frötäkt och frötäktsområden av gran och tall i Sverige
2008:9	Vägledning vid skogsmarkskalkning
2008:10	Områden som skogsmarkskalkats inom Skogsstyrelsens försöksverksamhet 2005–2007
2008:11	Inventering av ädellövplanteringar på stormhyggen från 1999 i Skåne
2008:12	Aluminiumhalter i skogsbäckar och variationen med avrinningsområdenas egenskaper
2008:13	Åtgärder för ett uthålligt brukande av skogsmarken – resultat från studier finansierade inom Movib
2008:14	Användningen av växtskyddsmedel inom skogsbruket
2008:15	Skogsmarkskalkning

2008:16	Skogsmarkskalkningens effekter på kemin i mark, grundvatten och ytvatten i SKOKAL-områdena 16 år efter behandling
2008:18	Effekter av skogsbruk på rennäringsen – en litteraturstudie
2008:19	Hyggesfritt skogsbruk i ädellövskog – En litteratursammanställning
2008:20	Kontinuitetsskogar och hyggesfritt skogsbruk i ädellövskogar – slutrapport för delprojekt Ädellöv
2008:21	Skoglig kontinuitet och historiska kartor – en metodstudie för bokskog
2008:22	Kontinuitetsskogar och Kontinuitetsskogsbruk – Slutrapport för delprojekt Skötsel – hyggesfritt skogsbruk
2008:23	Naturkultur – Utvecklingen i försöksserien de 10 första åren
2008:24	Jämförelse av ekonomi och produktion mellan trakthyggesbruk och blädning i skittad granskog – analyser på beståndsnivå baserade på simulering
2008:25	Skogliga konsekvensanalyser 2008 – SKA–VB 08
2009:1	Åtgärdsplanering i reglerade vattendrag – arbetsgång och åtgärdsförslag i övre Ångermanälven
2009:2	Skog & Historia i Uppland – Gröna Jobb 2004–2008
2009:3	Utvärdering av metoder för kvantifiering av epifytiska hänglavar
2009:4	Kartläggning och Identifiering av kontinuitetsskog
2009:5	Skogsproduktion i stormområdet: Ett underlag för Skogsstyrelsens strategi för uthållig skogsproduktion
2009:6	Ekonomisk beskrivning av konsekvenser i samband med ledningsintrång i skogsmark
2009:7	Avverkning av nyckelbiotoper och objekt med höga naturvärden – en GIS-analys och inventeringsdata från Polytax
2009:8	Produktionsanalys i Gävleborgs län
2009:9	Skogsstyrelsens erfarenheter kring samarbetsnätverk i landskapet
2010:1	Förnygra – Vårda – Skydda – Underlag för Skogsstyrelsens strategi för hållbar skogsproduktion
2010:2	Effektiv rådgivning – Slutrapport
2010:3	Markägarenkäten. Skogsstyrelsens delrapport för undersökningarna om processen för formellt skydd 2005–2008
2010:4	Landskapsansats för bevarande av skoglig biologisk mångfald – en uppföljning av 1997 års regionala bristanalys, och om behovet av samverkan mellan aktörer
2010:5	Översyn av Skogsstyrelsens virkesmätningsföreskrifter – Analys och förslag
2010:6	Polytax 5/7 återväxttaxering: Resultat från 1999–2008
2010:7	Behöver omvandlingstalen mellan m ³ f ub och m ³ sk revideras? – En förstudie
2010:8	Åtgärdsprogram för bevarande av vitryggig hackspett och dess livsmiljöer 2005–2009 – Slutrapport
2010:9	Störningskänslighet hos lavar i barrskogar
2011:1	Polytax 5/7 återväxttaxering: Resultat från 1999–2009
2011:3	Möjligheter att förbättra målpuppfyllelse vad gäller miljöhänsyn vid förnygringsavverkning: Rapport efter en analys och rådgivande prioritering av åtgärder
2011:4	Fastighetsavtal – vidareutveckling av modell till flygfärdig produkt, Slutrapport
2011:5	Nedre Ångermanälven och Faxälven – förslag till miljöförbättrande åtgärder
2011:6	Upprättade renbruksplaner – 2005–2010
2011:7	Kontinuitetsskogar och hyggesfritt skogsbruk – Slutrapport för delprojekt naturvärden
2011:8	Utredningsrapport – Långsiktig plan för Skogsstyrelsens inventeringar och uppföljningar
2012:1	Kommunikationsstrategi för Renbruksplan
2012:2	Förstudierapport, dialog och samverkan mellan skogsbruk och rennäringsen
2012:3	Hänsyn till kulturmiljöer – resultat från P3 2008–2011
2012:4	Kalibrering för samsyn över myndighetsgränserna avseende olika former av dikningsåtgärder i skogsmark
2012:5	Skogsbrukets frivilliga avsättningar
2012:6	Långsiktiga effekter på vattenkemi, öringsbestånd och bottenfauna efter ask- och kalkbehandling i hela avrinningsområden i brukad skogsmark – utvärdering 13 år efter åtgärder mot försurning
2012:7	Nationella skogliga produktionsmål – Uppföljning av 2005 års sektorsmål
2012:8	Kommunikationsstrategi för Renbruksplan – Är det en fungerande modell för samebyarna vid samråd?
2012:9	Ökade risker för skador på skog och åtgärder för att minska riskerna
2012:10	Hänsynsuppföljning – grunder
2012:11	Virkesproduktion och inväxning i skittad skog efter höggallring
2012:12	Tillståndet för skogsgenetiska resurser i Sverige. Rapport till FAO
2013:1	Återväxtstöd efter stormen Gudrun
2013:2	Förändringar i återväxtkvalitet, val av förnygringsmetoder och trädslagsanvändning mellan 1999 och 2012
2013:3	Hänsyn till forn- och kulturlämningar – Resultat från Kulturpolytaxen 2012

2013:4	Hänsynsuppföljning – underlag inför detaljerad kravspecifikation, En delleverans från Dialog om miljöhänsyn
2013:5	Målbilder för god miljöhänsyn – En delleverans från Dialog om miljöhänsyn
2014:1	Effekter av kvävegödsling på skogsmark – Kunskapssammanställning utförd av SLU på begäran av Skogsstyrelsen
2014:2	Renbruksplan – från tanke till verklighet
2014:3	Användning och betydelsen av RenGIS i samrådsprocessen med andra markanvändare
2014:4	Hänsynen till forn- och kulturlämningar – Resultat från Hänsynsuppföljning Kulturmiljöer 2013
2014:5	Förstudie – systemtillsyn och systemdialog
2014:6	Renbruksplankoncept – ett redskap för samhällsplanering
2014:7	Förstudie – Artskydd i skogen – Slutrapport
2015:1	Miljöövervakning på Obsytorna 1984–2013 – Beskrivning, resultat, utvärdering och framtid
2015:2	Skogsmarksgödsling med kväve – Kunskapssammanställning inför Skogsstyrelsens översyn av föreskrifter och allmänna råd om kvävegödsling
2015:3	Vegetativt förökad skogsodlingsmaterial
2015:4	Global framtida efterfrågan på och möjligt utbud av virkesråvara
2015:5	Satellitbildskartering av lämnad miljöhänsyn i skogsbruket – en landskapsansats
2015:6	Lägsta ålder för förnygringsavverkning (LÅF) – en analys av följder av att sänka åldrarna i norra Sverige till samma nivå som i södra Sverige
2015:7	Hänsynen till forn- och kulturlämningar – Resultat från Hänsynsuppföljning Kulturmiljöer 2014
2015:8	Uppföljning av skogliga åtgärder längs vattendrag för att gynna lövträd och lövträdesetablering.
2015:9	Ångermanälvprojektet – förslag till miljöförbättrande åtgärder i mellersta Ångermanälven och nedre Fjällsjöälven
2015:10	Skogliga konsekvensanalyser 2015 – SKA
2015:11	Analys av miljöförhållanden i de skogliga konsekvensanalyserna 2015 – SKA 15
2015:12	Effekter av ett förändrat klimat – SKA 15
2015:13	Uppföljning av åtgärder för att skapa funktionella kantzoner mot vattendrag i yngre kulturskogar
2016:01	Uppföljning av biologisk mångfald i skog med höga naturvärden – Metodik och genomförande
2016:02	Effekter av klimatförändringar på skogen och behov av anpassning i skogsbruket
2016:03	Kunskapssammanställning skogsbruk på torvmark
2016:04	Alternativa skogsskötselmetoder i Vildmarksriket – ett pilotprojekt
2016:05	Hänsyn till forn- och kulturlämningar – Resultat från hänsynsuppföljning Kulturmiljöer 2015

Av Skogsstyrelsen publicerade Meddelanden:

1991:2	Vägplan -90
1991:5	Ekologiska effekter av skogsbränsleuttag
1995:2	Gallringsundersökning 92
1995:3	Kontrolltaxering av nyckelbiotoper
1996:1	Skogsstyrelsens anslag för tillämpad skogsproduktionsforskning
1997:1	Naturskydd och naturhänsyn i skogen
1997:2	Skogsvårdsorganisationens årskonferens 1996
1998:1	Skogsvårdsorganisationens Utvärdering av Skogspolitiken
1998:2	Skogliga aktörer och den nya skogspolitiken
1998:3	Förnygringsavverkning och skogsbilvägar
1998:4	Miljöhänsyn vid förnygringsavverkning – Delresultat från Polytax
1998:5	Beståndsanläggning
1998:6	Naturskydd och miljöarbete
1998:7	Röjningsundersökning 1997
1998:8	Gallringsundersökning 1997
1998:9	Skadebilden beträffande fasta fornlämningar och övriga kulturmiljövärden
1998:10	Produktionskonsekvenser av den nya skogspolitiken
1998:11	SMILE – Uppföljning av sumpskogsskötsel
1998:12	Sköter vi ädellövskogen? – Ett projekt inom SMILE
1998:13	Riksdagens skogspolitiska intentioner. Om mål som uppdrag till en myndighet
1998:14	Swedish forest policy in an international perspective. (Utfört av FAO)
1998:15	Produktion eller miljö. (En mediaundersökning utförd av Göteborgs universitet)
1998:16	De trädbevuxna impedimentens betydelse som livsmiljöer för skogslevande växt- och djurarter
1998:17	Verksamhet inom Skogsvårdsorganisationen som kan utnyttjas i den nationella miljöövervakning
1998:19	Skogsvårdsorganisationens årskonferens 1998
1999:1	Nyckelbiotopsinventeringen 1993–1998. Slutrapport
1999:3	Sveriges sumpskogar. Resultat av sumpskogsinventeringen 1990–1998

2001:1	Skogsvårdsorganisationens Årskonferens 2000
2001:2	Rekommendationer vid uttag av skogsbränsle och kompensationsgödsling
2001:3	Kontrollinventering av nyckelbiotoper år 2000
2001:4	Åtgärder mot markförsurning och för ett uthålligt brukande av skogsmarken
2001:5	Miljöövervakning av Biologisk mångfald i Nyckelbiotoper
2001:6	Utvärdering av samråden 1998 Skogsbruk – rennärning
2002:1	Skogsvårdsorganisationens utvärdering av skogspolitikens effekter – SUS 2001
2002:2	Skog för naturvårdsändamål – uppföljning av områdesskydd, frivilliga avsättningar, samt miljöhänsyn vid föryngringsavverkning
2002:4	Action plan to counteract soil acidification and to promote sustainable use of forestland
2002:6	Skogsmarksgödsling – effekter på skogshushållning, ekonomi, sysselsättning och miljön
2003:1	Skogsvårdsorganisationens Årskonferens 2002
2003:2	Konsekvenser av ett förbud mot permetrinbehandling av skogsplantor
2004:1	Kontinuitetsskogar – en förstudie
2004:2	Landskapsekologiska kärnområden – LEKO, Redovisning av ett projekt 1999–2003
2004:3	Skogens sociala värden
2004:4	Inventering av nyckelbiotoper – Resultat 2003
2006:1	Stormen 2005 – en skoglig analys
2007:1	Övervakning av insektsangrepp – Slutrapport från Skogsstyrelsens regeringsuppdrag
2007:2	Kvävegödsling av skogsmark
2007:3	Skogsstyrelsens inventering av nyckelbiotoper – Resultat till och med 2006
2007:4	Fördjupad utvärdering av Levande skogar
2007:5	Hållbart nyttjande av skog
2008:1	Kontinuitetsskogar och hyggesfritt skogsbruk
2008:2	Rekommendationer vid uttag av avverkningsrester och askåterföring
2008:3	Skogsbrukets frivilliga avsättningar
2008:4	Rundvirkes- och skogsbränslebalanser för år 2007 – SKA-VB 08
2009:1	Dikesrensningens regelverk
2009:2	Viltanpassad Skogsskötsel – Skogliga åtgärder för att minska skador
2009:3	Ny metod och nya definitioner i uppföljningen av frivilliga avsättningar
2009:4	Stubbskörd – kunskapssammanställning och Skogsstyrelsens rekommendationer
2009:5	Vidareutveckling av pågående viltskadeinventeringar
2009:6	En märkbar förändring i skogsägarnas vardag – Projekt Skogsägarnas myndighetskontakter
2009:7	Regler om användning av främmande trädslag
2010:1	Vattenförvaltningen i skogen
2010:2	Nationell tillämpning av FLEGT – Forest Law Enforcement, Governance and Trade
2011:1	Tillsyn enl 9 kap miljöbalken av verksamhet på mark som omfattas av skogsvårdslagen
2011:2	Skogs- och miljöpolitiska mål – brister, orsaker och förslag på åtgärder
2011:3	Skogliga inventeringsmetoder i en kunskapsbaserad älgförvaltning
2011:4	Uppdrag om nationella bestämmelser som kompletterar EU:s timmerförordning samt om revidering av virkesmätningstagstiftningen
2011:5	Uppföljning av hänsyn till rennärningen
2011:6	Översyn av föreskrifter och allmänna råd för 30 paragrafen SvL – Del 1
2011:7	Hjortdjurens inverkan på tillväxt av produktionsträd och rekrytering av betesbegärliga trädslag – problembeskrivning, orsaker och förslag till åtgärder
2012:1	Förslag på regelförenklingar i skogsvårdslagstiftningen
2012:2	Uppdrag om nationella bestämmelser som kompletterar EU:s timmerförordning
2012:3	Beredskap vid skador på skog
2013:1	Dialog och samverkan mellan skogsbruk och rennärning
2013:2	Uppdrag om förslag till ny lagstiftning om virkesmätning
2013:3	Adaptiv skogsskötsel
2013:4	Ask och askskottsjukan i Sverige
2013:5	Förstudie om ett nationellt skogsprogram för Sverige – Förslag och ställningstaganden
2013:6	Förstudie om ett nationellt skogsprogram för Sverige – omvärldsanalys
2013:7	Ökad jämställdhet bland skogsägare
2013:8	Naturvårdsavtal för områden med sociala värden
2013:9	Skogens sociala värden – en kunskapssammanställning
2014:1	Översyn av föreskrifter och allmänna råd till 30 § SvL – Del 2
2014:2	Skogslandskapets vatten – en lägesbeskrivning av arbetet med styrmedel och åtgärder
2015:1	Förenkling i skogsvårdslagstiftningen – Redovisning av regeringsuppdrag
2015:2	Redovisning av arbete med skogens sociala värde

2015:3	Skogsbränslebalanser för år 2013 – SKA 15
2015:4	Renskogsavtal och lägesbeskrivning i frågor om skogsbruk–rennäring
2015:5	Informationsbehov för god miljöhänsyn
2015:6	Utvärdering av ekonomiska stöd
2016:1	Kunskapsplattform för skogsproduktion – Tillståndet i skogen, problem och tänkbara insatser och åtgärder
2016:2	Analys av hur Skogsstyrelsen verkar för att miljömålen ska nås
2016:3	Delrapport - Främja anställning av nyanlända i de gröna näringarna och naturvården
2016:4	Skogliga skattningar från laserdata
2016:5	Kulturarv i skogen
2016:6	Sektorsdialog 2014 och 2015
2016:7	Adaptiv skogsskötsel 2013–2015

Beställning av Rapporter och Meddelanden

Skogsstyrelsen,
Böcker och Broschyrer
551 83 JÖNKÖPING
Telefon: 036 – 35 93 40
växel 036 – 35 93 00
fax 036 – 19 06 22
e-post: bocker@skogsstyrelsen.se
www.skogsstyrelsen.se/bocker

I Skogsstyrelsens Meddelande-serie publiceras redogörelser, utredningar med mera av officiell karaktär.

Innehållet överensstämmer med myndighetens policy.

I Skogsstyrelsens Rapport-serie publiceras redogörelser och utredningar med mera för vars innehåll författaren/författarna själva ansvarar.

Skogsstyrelsen publicerar dessutom fortlöpande: Foldrar, broschyrer, böcker med mera inom skilda skogliga ämnesområden. Skogsstyrelsen är också utgivare av tidningen SkogsEko.

Detta meddelande utgör Skogsstyrelsens redovisning av det uppdrag till statliga myndigheter att bidra med underlag för Sveriges genomförande av Agenda 2030 som regeringen beslutade om i april 2016. Vi ser att agendan kan ge ökad motivation för arbetet med att uppnå de skogs- och miljöpolitiska målen men även synliggöra kopplingar till andra samhällsmål.